

Intézmény megnevezése	Működési bevételek				Működési kiadás				Dologi kiadás				Személyi juttatás				Munkaadókat terh. j. és szoc. hozz. adó				Ellátottak pénzbeli juttatása				Egyéb műk. célú tám. áht-on belülre				Egyéb műk. célú tám. áht-on kívülre				Egyéb elvonások befizetések				Tartalék			
	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%	Er. ei.	Mód. ei.	Telj.	%				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.
1. Öcsüdi Nagyközségi Önkormányzat																																								
Szennyvízcsatorna építés, fenntartás, üzemeltetés	4.953	4.953	1.831	37	4.596	4.596	149	3	4.596	4.596	149	3																												
Kiemelt állami és önkormányzati r.					2.100	2.100	143	7	2.100	2.100	143	7																												
Háziorvosi ügyeleti ellátás					2.455	2.455	1.228	50	2.455	2.455	1.228	50																												
Hosszú időtartamú közfoglalkoztatás					907	907	869	96					745	745	781	105	162	162	88	54																				
Önkormányzati vagyonnal k. feladatok					2.679	6.392	3.713	58			3.713	3.713	100																											
Víztermelés, kezelés, ellátás	5.157	5.157	4.935	96	5.152	5.152	3.319	64	5.152	5.152	3.319	64																							2.679	2.679				
Önkormányzat és önk. hiv. jogalkotó, ig. f.		12.213	5.551	45	21.737	63.718	29.978	47	7.000	22.500	22.500	100	11.756	12.387	5.994	48	2.681	2.681	1.357	51					300	300	127	42									25.850			
Más szerv r.végzett pü.- i, gazd.- i, üz. sz.																																								
Szüneti étkeztetés (intézményen kívüli)					6.094	1.781	905	51	6.094	1.781	905	51																												
Ellátások juttatásai																																								
Rendszeres pénzbeli ellátások					22.800	22.800	10.288	45																																
Eseti pénzbeli ellátások					3.500	3.648	864	23													22.800	22.800	10.288	45																
Országos közfoglalkoztatási pr. "Nők 40+"					292	292	292	100					233	233	233	100	59	59	59	100	3.500	3.648	864	23																
Civil szervezetek műk. tám.					500	902	650	72																																
Város, községgazdálkodási f. (Vízi Közmű)					9.016	9.016																						500	902	650	72									
Elszámolás a közf. ktgv.-sel						159	159	100																												9.016	9.016			
Öcsöd Nagyközségi Önk. összesen:	10.110	22.323	12.317	55	81.828	123.918	52.557	42	27.397	42.297	31.957	76	12.734	13.365	7.008	52	2.902	2.902	1.504	52	26.300	26.448	11.152	42	300	300	127	42	500	902	650	72		159	159	100	11.695	37.545		
2. Tóth József Alapszolgálati Központ																																								
Idősk. tartós bentlakásos szoc.ellátás	17500	17500	8727	50	47746	48406	24921	51	18450	21364	9062	42	24011	24042	12929	54	5285	3000	2930	98																				
Idősek nappali ellátása					3755	3760	1868	50	445	450	22	5	2730	2730	1504	55	580	580	342	59																				
Szociális étkeztetés	4320	4320	1945	45	7344	7344	3861	53	4333	4333	2458	57	2468	2468	1145	46	543	543	258	48																				
Házi segítségnyújtás	600	600	239	40	8082	7596	3446	45	635	639	55	9	6104	6104	2760	45	1343	853	631	74																				
Család és gyermekjóléti szolgálat					7020	7020	3873	55	666	666	275	41	5209	5209	2923	56	1145	1145	675	59																				
Tóth J.Alapszolgáltatási Központ össz.:	22420	22420	10911	49	73947	74126	37969	51	24529	27452	11872	43	40522	40553	21261	52	8896	6121	4836	79																				
3. Öcsüdi Szivárvány Óvoda és Bölcsőde-Óvoda																																								
Óvodai intézményi étkeztetés	220	220	155	70	13150	13230	8909	67	13150	13230	8909	67																												
Óvodai szakmai nevelés, ellátás					72360	72360	35338	49	800	733	260	35	58695	58762	28586	49	12865	12865	6492	50																				
Óvodai nevelés, ellátás működtetése					8450	8450	1463	17	8450	8450	1463	17																												
Sajátos nev.igényű gyermekek nevelése					1475	1475	480	33	5	5	0	0	1200	1200	398	33	270	270	82	30																				
Bölcsőde					0	0	0																																	
Gyermekétkeztetés bölcsődében	150	150	55</																																					

Öcsödi Községgondnokság és Könyvtár

5451 Öcsöd,
Kossuth tér 1.

B E S Z Á M O L Ó

az Öcsödi
Községgondnokság munkájáról

Tisztelt Képviselőtestület!

A Községgondnokság elmúlt 2 éves munkájáról szóló beszámolómat az alábbiakban terjesztem a Képviselőtestület elé.

A Községgondnokság alaptevékenysége:

1. Az önkormányzat kötelező településüzemeltetési, kommunális, lakásgazdálkodási, gyermek- és szociális étkeztetési feladatainak ellátása.
2. Az önkormányzat egészségügyi, szociális, oktatási- és kulturális közszolgáltatási feladatait ellátó intézményeinek műszaki, gondnoki, pénzügyi feladatainak ellátása.

A Községgondnokság hatásköre:

A szervezet tevékenysége kiterjed a Nagyközségi Önkormányzat intézményeire, szakfeladataira az intézmények rendeltetés szerű működésének elősegítésére, szakmai önállóságuk megsértése nélkül.

A szervezet az intézmények mellérendelt szerve, utasítási jogköre nincs. Az alaptevékenységébe tartozó műszaki, pénzügyi, gazdasági feladatokat önálló

hatáskörrel látja el, de az intézményvezetőkkel szoros kapcsolatot tart a tervezés és a gazdálkodási tevékenység során.

A Községgondnokság feladata:

Felel:

- az intézmények működési feltételeinek biztosításáért az éves költségvetésben meghatározott előirányzatok felhasználásával. Ez történhet önállóan, vagy megbízás alapján.
- az önálló hatáskörrel ellátott szakfeladatokon az előírás szerinti üzemeltetésért, parkok, közterületek, temető gondozottságáért.

Összeállítja a saját, valamint a hatáskörébe utalt feladatok költségvetési tervezetét, az intézményi vezetőkkel való előzetes egyeztetés után.

Végrehajtja a költségvetésben foglaltakat a pénzügyi szabályok betartásával.

Beszámol a költségvetés végrehajtásáról.

- Végzi: - Az intézmények teljes körű pénzügyi elszámolását, vezeti az ezzel kapcsolatos nyilvántartásokat.
- Intézmények vagyónvédelmének, vagyongazdálkodásának biztosítása, leltározása.
 - Pénz- és eszközgazdálkodás lebonyolítása.
 - A számvitel, a bizonylati rendszer megszervezése, a bizonylatok megőrzése.
 - A fentiekkel kapcsolatos számviteli és egyéb nyilvántartások vezetése.
 - Belső ellenőrzés.
 - Információs adatszolgáltatás, beszámolók, jelentések összeállítása, felterjesztése.
 - az intézményekben keletkező karbantartási és kisebb építési munkákat, ha szükséges, idegen kivitelezőt keres.

Üzemelteti

- az óvodákat
- a temetőt
- a főzőkonyhát és az iskolai ebédlőket.

Szolgáltatást vállal a lakosság részére (gépi földmunkák, szállítás, fűnyírás stb.)

Szervezeti felépítés:

A szervezet főbb részlegei:

- a gazdasági - pénzügyi feladatokat ellátó csoport
- műszaki – szolgáltató részleg

- főzőkonyha
- Művelődési Ház és Könyvtár
- Védőnői szolgálat
- Fogászat

Személyi, tárgyi feltétel:

Jelenlegi létszám 32 fő főállású dolgozó.

2017-ben az intézményi bruttó átlagbér 166 656,- Ft. Étkezési utalványt már nyolc éve nem kapnak a dolgozók. Úgy ahogyan azóta sajnos béremelés sincs. Az anyagi elismerés hiánya egyre nagyobb feszültségeket okoz a dolgozók körében. Leterheltségük igen nagy, a hiányzások, szabadságolások alatti helyettesítés szinte megoldhatatlan.

A takarékoság jegyében már évek óta fő szempontként kezeljük a pénzügyi kiadások csökkentését. Az elmúlt években a jelentős létszámleépítéseknek és az energia költségek csökkenésének köszönhetően sikerült betartani a terv szerinti gazdálkodást. Sőt az utóbbi években már pénzeredménnyel zártuk az évet.

Évente kb. 600 000 eFt előirányzatból gazdálkodtunk. Ez idáig kifizetetlen számláink nem voltak.

A gazdálkodás eseményeit 43 szakfeladatra könyveljük és három intézményben.

Az adminisztratív dolgozók többsége megfelelő képesítéssel rendelkezik feladataik ellátásához a legszükségesebb eszközök, gépek rendelkezésre állnak. 2014 év eleje óta új pénzügyi rendszerben dolgozunk. A program eleinte kiforratlan, működése akadozó volt, de mára már elfogadhatóan működik.

A könyvelést, a banki utalásokat, munka- és bérnyilvántartást, élelmiszer készletkezelést és tárgyi eszköznyilvántartást, hó közű bérszámfejtést, számlázást számítógépeken végezzük.

A közfoglalkoztatott munkások alkalmazása miatt a munkaerőmozgás nagyon nagy. A téli és tavaszi és egyéb hosszúidejű közfoglalkoztatási programok keretében évente átlagosan, 40-50 fő közfoglalkoztatottat alkalmaztunk. A munkaszerződések készítése, a munkaviszony megszüntetés és egyéb munkaügyi nyilvántartások és jelentések készítése, a munkaszervezés és ellenőrzés jelentős többletfeladatot igényel.

Megnövekedett feladatainkhoz képest a létszámunk kevés. Bizonyos feladatokat a közfoglalkoztatott alkalmazottak nélkül már képtelenek lennénk ellátni. Munkájuk sajnos a segédmunkákon kívül más érdemi munkára nem terjed ki, munkamoráljuk, hozzá nem értésük, illetve rövid ideig tartó munkaviszonyuk miatt.

A karbantartó részleg dolgozóinak szakmai összetétele lehetővé teszi, hogy az intézményeknél jelentkező karbantartási, felújítási munkákat, kisebb építkezéseket saját kivitelezésben meg tudjuk oldani. A szakipari munkák végzéséhez egy műhely

áll rendelkezésre, ami tűz- és munkavédelmi szempontból egyaránt kifogásolt. A munkavégzéshez szükséges szerszámok, eszközök rendelkezésre állnak.

Az önkormányzati intézmények részére a beszerzést, személyszállítást, tanyagondnoki feladatokat 2 db Peugeot Boxer gépkocsival oldjuk meg. A teherszállítást 1 db UTB 45-ös és 2 db MTZ 550-es traktorral, 2 db pótkocsival, a tudjuk elvégezni. A földmunkákat és rakodásokat JCB földmunkagépünkkel végezzük. Az ebéd szállítására egy Peugeot Partner kisteherautót használunk. A Rába 15-ös kistraktorokat télen a hó eltakarításnál, és kisebb anyag és eszközszállításnál jól tudjuk hasznosítani.

A munkákhoz az anyagot közvetlenül kezdéskor, és csak a szükséges mennyiségben szerezzük be. Raktárkészletünk nincs.

Munka- és védőruhát, tisztítószer az előírás szerinti munkakörökben biztosítunk.

Község gondnokság és az intézmények:

Továbbra is legfőbb feladatunk az intézmények zavartalan működésének biztosítása a költségvetésben meghatározott keretek között.

Az éves költségvetés készítésekor az intézményvezetőkkel előzetesen minden esetben, szóban és írásban egyeztetünk, mielőtt leadják béradataikat, betervezendő eszközöket, karbantartásokat. A költségvetésben betervezett kiadások – még ha teljes mértékben rendelkezésünkre állna is – csak takarékos felhasználást tesznek lehetővé.

Az intézmények a jóváhagyott költségvetésből rendelkeznek egy példánnyal, az előirányzatok felhasználásáról rendszeres tájékoztatást kapnak.

Megrendeléseiket szóban és írásban is leadhatják.

A báziskonyha 1998. január 1-től van az üzemeltetésünkben.

Jelenleg a konyha átlagosan, 500 főre főz naponta. Az intézményi étkeztetés mellett jelentős az ételt elhordó ebédelők száma. Konyhánk az év 365 napján üzemel, mivel az idősek otthonának lakóit is innen étkeztetjük.

Az intézményekben és az ételt elhordók körében rendszeresen tájékozódunk a minőség felől. Általában mindenki megelégedetten szól. A panaszokat kivizsgáljuk és lehetőség szerint orvosoljuk.

Négy éve elvégeztük a konyha belső hőszigetelését azóta évente kicseréltünk néhány ablakot. A tetőn, pályázati úton szerzett napelemeket helyeztünk el csökkentve ezzel is konyha energia költségeit. Újabban már a tisztasági meszelését is üzemelés közben, délutánonként és hétvégenként végeztük el, ez idő alatt az ételmezt nem kellett más településről szállítanunk. Sajnos a konyhai eszközeink legfontosabb részei az üstök és a sütők már meglehetősen viseltes állapotban

vannak és csak folyamatos karbantartás mellett üzemeltethetők, mely egyre költségesebb. Rövidesen gondoskodni kell ezek pótlásáról.

A parkfenntartási feladatokat kizárólag közfoglalkoztatottak bevonásával látjuk el. Dolgozóink nem csak a közterületeken, parkokban vágják a fűvet, hanem az intézmények udvarában és az épületek előtt is az utcán. Gondozzuk a Hivatali a Kossuth téri parkot. A kihelyezett padokat, kerékpártárolókat, szeméttárolókat folyamatosan karbantartjuk. Minden évben virágokat helyezünk ki a Kossuth úti villanyoszlopokra, virágos kertjeinkbe ezeket rendszeresen ápoljuk, öntözzük. A növények többségét saját magunk neveljük, illetve szaporítjuk az erre a célra épített fóliasátorban. Tevékenyen részt vettünk a játszótér kialakításában parkosítottunk és padokat, szemégyűjtőket helyeztünk el.

A gyepmesteri feladatok keretében a község területén eldobált vagy elütött állati, tetemeket a gyepmester szedi össze és szállítja ki a telepre, valamint a lakossági kiszállítás is elég jelentős. A gyűjtő konténerek elszállítását az ATEV végzi, a ténylegesen elszállított mennyiség alapján számláznak. Az eb-rendészeti feladatokat külső vállalkozó segítségével látjuk el. A befogott állatok menhelyre kerülnek.

A temető fenntartás során a temetőben történő temetésekről pontos és naprakész nyilvántartást vezetünk. Elvégezzük a sírok kiásását, a koporsó elhelyezését és az elhantolást, közreműködünk a temetési szertartások lebonyolításában. A temetkezési vállalkozónak besegítünk a koporsó és a koszorú kiszállításában és lerakásában. A temetőőr mellett több segédmunkás is közreműködik a temetéseknél. Tavasztól őszig közmunkások bevonásával fűvet nyírunk. A temető területén lerakott szemetet rendszeresen összeszedjük és kihordjuk az ott elhelyezett konténerekbe, azokat a szemétszállító szolgáltató hetente egyszer kiüríti. Négy évvel ezelőtt a temetőt bekötöttük a települési ivóvízhálózatba, illetve több vízvételi pontot alakítottunk ki, szem előtt tartva a későbbi bővítések lehetőségét. Felújítottuk az illemhelyeket is. Sorompót helyeztünk el a kapuban a gépjárművek nyitva tartáson túli behajtásának megakadályozására. Két éve a ravatalozóban lecseréltük a régi kopott drapériákat, függönyöket.

A temető állapota általánosságban gondozott.

Községünkben a szilárd burkolatú utak hótól, sártól való takarítása, a vizek leengedése a Község gondnokság feladata, ugyanúgy a síkosság mentesítés is. Az elmúlt négy évben a közfoglalkoztatási startmunka mintaprogramok keretében jelentős anyagi eszközökhöz jutottuk ezen a területen. Sok sérült átereszt cseréltünk ki. Ugyancsak a közmunkaprogramoknak köszönhetően Aszfaltvágó, tömörítő henger, utánfutó, jelentős mennyiségű aszfalt és térburkoló beszerzéséhez nyertünk támogatást. Ennek keretében a hivatal udvarán és a Művelődési ház és a Központi Iskola előtti útszakaszokon parkolóhelyeket alakítottunk ki, több kilométernyi járdát újítottunk fel és évente körülbelül 500-600 négyzetméternyi útfelületet javítunk ki. Az elmúlt évben útalapot építettünk a Vörösmarty út még földes részein, a Bem úton, a Vasvári úton és az Árpád úton.

Az autóbusz váró, és a Ligeti épületek javítását, meszelését az augusztusi Körös Zugi Hagyományőrző Fesztiválra időzítjük. Erre az alkalomra a liget egész

területét lekaszáljuk, gaztalanítjuk, sövényt nyírunk. Részt veszünk a rendezvény szervezésében, előkészítésében és lebonyolításában, valamint a technikai háttér biztosításában. Két évvel ezelőtt kulturáltabb illemhelyet építettünk a régi helyett.

Az önkormányzati lakásoknál jelentkező kisebb-nagyobb karbantartásokat folyamatosan végezzük. A közelmúltban több lakást is felújítottunk, korszerűsítettünk, jelenleg a az hivatal illetve a Kossuth téri szolgálati lakások felújítása folyik. A lakbérekből befolyó bevételeket továbbra is szeretnék teljes mértékben a lakások felújítására, állagmegőrzésére fordítani.

A könyvtárban kisebb javításokat és festést végeztünk.

A Művelődési Háznál felújítottuk az előteret. Térköveztünk, járdát javítottunk az udvaron. Székeket, padokat és asztalokat javítottunk.

A Központi Iskolában a Polgármesteri Hivatalban és a Községgondnokság épületében szintén pályázati úton a régi kazánokat új pellet üzemű kazánokra cseréltük, ezek üzemelését folyamatosan biztosítjuk.

Nemrég fejeztük be a Hivatal épületében a folyosó és a WC felújítását. Jelenleg a külső homlokzaton dolgozunk.

Az idősek otthona épületében tisztasági meszelést és kisebb karbantartásokat végeztünk.

Az iskolákban a tanítási szünetben végezzük a szokásos tisztasági meszeléseket. A központi iskolában a közelmúltban két számítógépes tantermet rendeztünk be. Nyaranta több tanteremben fa lábazatot készítettünk és teljes festést végeztünk. Az idén valószínűleg az összes tanterem elkészülhet majd. A Juhász Béni úton álmennyezetet, faburkolatú lábazatot alakítottunk ki a tantermekben és a folyosón és az ebédlőt is felújítottuk. Az idei évtől kezdődően az üzemeltetési feladatokat is átadtuk a KLIK-nek. De továbbra végzünk különböző kisebb javításokat bér munkában, illetve szállítjuk a fűtéshez szükséges pelletet.

Mindkét óvodában végezzük a tisztasági festéseket. A köztársaság úton a folyosót burkoltuk újra a Vörösmarty úton a belső ajtók mázolását végeztük. Évente egy-egy foglalkoztató kerül komolyabb festésre, felújításra.

Folyamatosan felügyeljük a fűtőkorszerűsítés során beállított pellet üzemű kazánokat. A környező mezőgazdasági üzemektől szerzett napraforgó rostahulladékot, illetve közmunkások által gyűjtött faaprítékot keverjük a pellethez, ami jelentős fűtési költségcsökkentést eredményez. A Vörösmarty úti óvoda tetején elhelyezett napelemek által termelt energiát vízmelegítésre használjuk.

2014-ben illetve ez év elején az összes intézményt rákötöttük a települési csatornahálózatra. Ezen túlmenően a lakosság részére is végeztünk rákötéseket, növelve ezzel bevételeinket. A belvízelvezető rendszer folyamatos karbantartása mellett alvállalkozóként részt vettünk a belvízelvezető rendszer felújítási programban. Tevékenyen közreműködünk az intézmények energetikai felújítását célzó programok előkészítésében és megvalósításában egyaránt.

A szállítói követeléseket eddig még mindig ki tudtuk határidőre egyenlíteni. A vízdíjakból befolyó bevételek megszűnése miatt likviditásunk fenntarthatósága érdekében növelnünk kell saját bevételeinket melyre a vállalkozási tevékenység bővítésével van lehetőség.

Éves költségvetésünkből az intézmények működéséhez a szükséges eszközöket és javításokat biztosítani tudjuk. A költségek folyamatos emelkedése miatt takarékos gazdálkodást kell folytatnunk. Ezek mellett szükség van intézményink, lakásaink szerény mértékű, felújítására is. Célunk a gazdaságos működés fenntartása megőrzése.

Ennyiben kívántam beszámolni a Községgondnokság elmúlt két éves munkájáról.

Kérem a beszámoló megvitatását és elfogadását.

Öcsöd, 2017. 08. 29.

Öcsödi Községgondnokság
és Könyvtár
5451 Öcsöd, Kossuth tér 1.
Szlasz.: 69800061-15601353
Adószám: 15409948-2-16

Lóczy Lajos
intézményvezető

BESZÁMOLÓ

A Tóth József Alapszolgáltatási Központ tevékenységéről 2016. évben

Intézmény neve: Tóth József Alapszolgáltatási Központ
Székhelye: 5451 Öcsöd, Hunyadi u. 57.
Telephelye: 5451 Öcsöd, Árpád u. 2.

Ellátások formája, típusa: szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátás

- Székhelyen:
 - Idősek Otthona
 - Nappali ellátás
 - Étkezés
 - Házi segítségnyújtás
- Telephelyen:
 - Család és Gyermekjóléti szolgálat

Engedélyezett férőhelyek száma:	Idősek Otthona:	21 fő
	Idősek Klubja/Hunyadi u./:	6 fő
	Házi segítségnyújtás:	24 fő

Személyi feltételek

Jelenleg a Tóth József Alapszolgáltatási Központban, házi segítségnyújtás területén 3 fő gondozónő van foglalkoztatva, közülük 1 fő szakképzett szociális gondozó és ápoló a bentlakásos ellátásban is végez feladatokat, 1 fő nem rendelkezik szakirányú végzettséggel, de ő főképpen a házi segítségnyújtás szociális segítség részét látja el, ami nem feltétlenül igényel szakirányú végzettséget, 1 fő szakképzettségének megszerzése pedig folyamatban van.

Az étkeztetés területén a töredék szociális segítő munkakört az idősek otthona mentálhigiénés munkatársa látja el.

Az idősek klubjában 1 fő szakképzett dolgozó látja el a klubvezetői feladatokat és egyben a gondozási munkát is.

A Család és Gyermekjóléti szolgáltatásban pedig 2 fő családsegítő látja el a feladatokat.

Az Idősek Otthonában az intézményvezető, 6 fő ápoló-gondozónő, (közülük 1 fő a házi segítségnyújtásban is lát el feladatokat), továbbá 1 fő mentálhigiénés munkatárs, illetve háziorvos heti 5 órában dolgozik.

Az Idősek Otthonában a szakmai munkakörökben alkalmazottak szakképesítési aránya a jogszabályi előírásoknak megfelelő, 100 %-ban szakképzett gondozónők látják el a feladatokat.

2008. november hónaptól kezdődően az idősek otthonában dolgozó gondozónők 12 órás munkarendben dolgoznak, mely munkarenddel a szabadnapok, pihenőnapok, szabadságok kiadása könnyebben megoldható.

A Képviselő testület saját hatáskörben hozott döntése alapján lehetővé vált, hogy az éjszakás műszakban két fő – egy műszakos gondozónő, és egy kisegítő – dolgozzon, ami a feladatok megfelelő ellátásához mindenképpen szükséges.

Az intézmény idősek otthoni ellátottjaira sajnos jellemző, hogy egyre több a fokozott ápolásra, gondozásra szoruló súlyos beteg, ami egyrészt abból adódik, hogy az újonnan bekerülők eleve súlyos betegek, másrészt a régebbi lakóink közül is, a jobb egészségi állapotban lévők közül sokan megöregedtek, így sok a fekvő, magatehetetlen beteg, akik gondozása, ápolása egyre nagyobb feladatot jelent.

Főleg éjszakás műszakban jelent még az is nehézséget, hogy az intézmény két épületrészből tevődik össze, ezért ha a gondozónő az épület egyik szárnyában gondoz, a másik szárnyban történő eseményeket nem látja, tehát nem tudja felügyelni sem. Ezért is szükséges, hogy az éjszakás gondozónő munkáját egy kisegítő dolgozó segítse.

A gondozónőknek tényleges gondozási feladatuk ellátása mellett technikai feladatokat is el kell látniuk (mosás, vasalás, mosogatás), hiszen az engedélyezett dolgozói létszám ekkora intézménynél nem tartalmazza a jogszabályban leírt mosó- vasalónő, varrónő, konyhai kisegítő létszámokat.

A házi segítségnyújtás területén is hasonló a helyzet, mivel az ellátottak között egyre több a magatehetetlen beteg, akikhez napjában többször is menni kell, hogy a szükséges ellátásuk biztosítva legyen. Ugyanakkor az idősek többsége azt igényelné, hogy a gondozónő több időt töltsön nála, a gondozás elvégzése után beszélgessen is vele. 2017 október 1-től újonnan felvett gondozónővel, és a közfoglalkoztatásban dolgozók segítségével jobban tudjuk az ellátottak ilyen irányú kérését is teljesíteni.

A feladatok ellátásához a Nagyközségi Önkormányzat közfoglalkoztatási tervének megfelelően, egész évben folyamatosan élünk a közmunka programban való foglalkoztatás lehetőségével. Ennek keretében ebben az évben is voltak és vannak köz-foglalkoztatott dolgozók, a alapellátásban és az idősek otthonában is.

A továbbiakban is feltétlenül szükséges, hogy egész évben legyenek az intézményhez beosztott dolgozók, mert enélkül az intézmény alapszolgáltatási és szakellátási feladatainak maradéktalan ellátása nem valósítható meg. Mivel az önkormányzat folyamatosan igyekszik kihasználni a közfoglalkoztatásra kiírt pályázati lehetőségeket, és szem előtt tartja intézményünk köz-foglalkoztatott dolgozók iránti igényét, így reményeink szerint a gondozási és kisegítő feladatok megfelelő színvonalú ellátása a későbbiekben is megoldható lesz.

Tárgyi feltételek

A Tóth József Alapszolgáltatási Központ Hunyadi u. 57. szám alatti épületében működő Idősek Otthona és az Idősek Klubja. közös használatában lévő helyiségek: egy társalgó, egy pihenőszoba, egy ebédlő, egy mentálhigiénés és foglalkoztató helyiség, 4 fürdőszoba, 6 WC, orvosi- és nővér szoba, illetve egyágyas betegszoba.

Ezeken a helyiségeken kívül egy 4 ágyas, egy 3 ágyas, hat 2 ágyas és kettő 1 ágyas szoba áll időseink rendelkezésére, melyekben mindenhol biztosítva van a jogszabály által előírt egy főre eső minimum 6 m² terület. A szobákban a berendezés megfelelő, kényelmes elhelyezést biztosít. 2014. év végén lehetőségünk nyílt, hogy az intézménynek juttatott adomány felhasználásával több szobában kicseréljük a bútorokat, így most a lakószobák nagyobb részében új és korszerű a berendezés. 2015., 2016. évben pedig az elhasználódott, illetve törnkrement gépeket cseréltük le szintén főleg adományból. Pld. 12 kg-os mosógépet és nagy teljesítményű vasalót vásároltunk. A továbbiakban elsősorban a textíliák, (szőnyegek faliszőnyegek) cseréjét tervezzük, mivel jelenleg ezek vannak leginkább elhasználódva.

Azon túl, hogy az intézmény biztosítani tudja a megfelelő lakókörnyezetet a beköltözők számára, az időseknek lehetőségük van arra, hogy beköltözésükkor néhány bútordarabot, használati tárgyat - amihez ragaszkodnak - magukkal hozzanak.

Az intézmény részére az ételt a Báziskonyha készíti és a melegítő konyhában történik a tálalás. Az elmúlt évben az elhasználódott és megfogyatkozott konyhai eszközök és tálalóedények egy részét sikerült kicserélni, illetve pótolni. 2017. évben az ételek tárolására vonatkozó szabályoknak megfelelően műanyag tároló edényeket vásároltunk. A konyhai felszerelések, eszközök pótlására és cseréjére későbbiekben is folyamatosan gondot kell fordítani, a higiéniai követelményeknek való megfelelés miatt is.

A Bacsó B. úti épületben található kiszolgáló helyiségek: mosókonyha, vasaló helyiség, raktárak, vizes helyiségek, valamint a személyzeti öltöző.

A mosókonyhában jelenleg használt minden automata mosógépet az igénybevétel és elhasználódás miatt, év közben pár alkalommal javíttatni kell. . A 2014. évben kapott adományból, a bútorokon kívül, tudtunk vásárolni egy új mosógépet is. A 2015. 2016 évben vásárolt új és nagy teljesítményű gépek vásárlása is sokat segít a munkavégzésben.

A rendelkezésre álló mosógépeinkkel az idősek otthonában és a házi segítségnyújtásban a szükséges mosási feladatokat jelenleg el tudjuk végezni.

A telephelyen lévő épületben találhatók a Család és Gyermekegészségügyi Szolgálat helyiségei is, a hozzájuk tartozó váróteremmel és vizesblokkal. A Család és Gyermekegészségügyi Szolgálat 1 db 25 m²-es irodából (mely helyiségben önállóan dolgozik a családsegítő), 1 db 30 m²-es irodából (mely helyiségben a gyermekegészségügyi családsegítő dolgozik önállóan), 1 db 15 m²-es raktárhelyiségből, egy személyzeti és egy akadálymentesített mosdóból, és 1 db L-alakban húzódó 15 m²-es kliensfogadó folyosóból áll.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat mozgássérültek számára is megközelíthető, akadálymentesített.

2015. évben, az irodák padlózata nagyon megromlott, javításra szorult, továbbá szükségessé vált a nyílászárók cseréje is és az ezzel együttjáró felújítási munkák elvégzése, ami még folyamatban van, ezért jelenleg a szolgálat a Bacsó Béla úti épületben látja el a tevékenységét.

Az intézmény technikai felszereltségét tekintve a segítő munkában használatos telefonnal, szolgálati kerékpárral, fénymásolási, és a szolgálatok irodahelyiségében fax küldési lehetőséggel rendelkezik. 2015. évben sor kerül két korszerű laptop vásárlására, mivel a régi számítógépek már működésképtelenné váltak.

Így az adminisztrációs és nyilvántartási munkákra az Idősek Otthonában 2.db számítógép, és 1 db laptop a nappali ellátásban, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat irodájában 2 db laptop áll rendelkezésre.

Étkeztetés

Az étkeztetés során azoknak a szociálisan rászorultaknak legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik ezt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztetés igénybe vétele önkéntes, és térítésköteles. A kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani, a szolgáltatás igénybe vételét az intézményvezető intézkedése alapozza meg.

Az étkeztetés intézményi térítési díja aszerint differenciált, hogy az igénylő önmaga megy el érte, vagy az ételt az igénybevétel helyére szállítják. Településünkön, a jogszabályi előírásoknak megfelelően a kiosztó helyen, illetve a lakáson történő étkeztetés térítési díja a kiszállítás díját is tartalmazza; jelenleg kiszállítással 670 Ft/ nap, illetve kiszállítás nélkül 510 Ft / nap, az intézményi térítési díj összege. A személyi térítési díj összege nem haladhatja meg az igénybe vevő jövedelmének 30 %-át.

Az étkeztetést a Tóth József Alapszolgáltatási Központ a házi segítségnyújtáshoz integrálva tudja biztosítani, a Báziskonyha közreműködésével, egyéb főzőhely keretében.

2016. októbertől – továbbá 2017-ban 15 új igénylőt vettünk fel. 2016. októbertől - továbbá 2017. évben 20 étkező igény szűnt meg. Jelenleg 29 rászoruló személy kap napi egyszeri meleg ételt a Báziskonyháról, ebből 5 fő ellátottunk kérte kiszállítás nélkül, az ételt. A többi ellátottunknak a házi gondozónők, szállítják ki otthonukba a napi egyszeri meleg ételt. Ebben a munkába a közfoglalkoztatottak segítségére van szükség egész év folyamán, e nélkül megoldhatatlan lenne, hogy időben hozzájussanak a házi gondozottak és az étkeztetésben részesülők az ebédjükhöz.

A fenti adatokból látszik, hogy ellátottaink száma az elmúlt évekhez képest csökkent. Mindez adódik abból, hogy ellátottaink egy része megöregedett, az idősek otthonába költözött, vagy meghalt, de adódik abból is, hogy sokan kérték az étkeztetésük megszüntetését, mivel” nem igazán voltak megelégedve az étel mennyiségével, sokszor a minőségével sem.” Többen

Szarvasról hozatnak ételt, mondván „ott ennyi pénzért változatosabb a menü, több menüből is lehet választani, és a mennyiség is több!”. Olyan is előfordul, hogy az idősök nem a szociális étkeztetést választják, hanem a Báziskonyhán fizetnek elő az ebédre, mert akkor nagyobb adagot kapnak, a Báziskonyha autója pedig külön díjazásért - majdnem olcsóbban, mint a házhoz szállítós szociális étkeztetés- házhoz is viszi az ételt.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házigondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretében a jogszabályváltozások szerint személyi gondozás, és szociális segítség feladatokat kell ellátni. Ebben a formában kell biztosítani az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást. Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

A házi segítségnyújtás tevékenységei: az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, a személyi és lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés, a háztartási tevékenységekben való közreműködés, fizikai támogatás, a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápiakövetés, illetve szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

A házi segítségnyújtás fő célja, hogy ellátottjaink minél hosszabb ideig meg tudják tartani önállóságukat, ne kelljen a megszokott környezetükből kiszakadniuk.

A házi segítségnyújtás igénybe vétele önkéntes, és térítésköteles. Az intézményi térítési díjat a Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete, a személyi térítési díjat az intézmény vezetője állapítja meg. A személyi térítési díjat az óradíj, és az adott hónapban gondozásra fordított idő szorzata alapján kell kiszámítani, de ez nem lehet több az ellátott személy jövedelmének házi segítségnyújtás esetén 25 %-ánál, házi segítségnyújtás és étkeztetés esetén 30 %-ánál. Az intézményi térítési díj jelenleg 460 Ft/óra.

Új ellátottakat csak gondozási szükséglet vizsgálata után lehet felvenni. Az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatáról szóló igazolást a szolgáltatás iránti kérelem, illetve az Idősek Klubja vezetője által elvégzett gondozási szükséglet vizsgálata, után az intézményvezető, illetve Idősek Klubja vezető és a háziorvos állítja ki a jogszabályban meghatározott szempontrendszer alapján.

A gondozási szükségletet az önellátási képesség hiánya alapozza meg, így vizsgálni kell az egészségi állapotot, az ápolásra szorultságot és az önkiszolgálási képességet. A vizsgálati szempontok miniszteri rendeletben kerültek részletesen meghatározásra. A gondozási szükséglet vizsgálat minden esetben megtörtént.

2016. októbertől – továbbá 2016. évben 12 új ellátottat vettünk fel. 2016. októbertől – továbbá 2017. évben megszűnt 12 házi gondozott ellátása, így jelenleg 19 fő gondozását látja el az intézmény.

Ellátottjaink közül vannak ágyban fekvő betegek, akikhez egyszerre kettő gondozónőnek kell kijárni, a megfelelő színvonalú ellátás, illetve a gondozónők fizikai teherbírásának figyelembevételével.

Ellátottjaink közül néhányan napi többszöri ellátást is igényelnek.

Ehhez nagy szükség van a közcélú foglalkoztatottak ellátásban való folyamatos jelenlétére, hiszen az ágyban fekvő betegek mobilizálásában, illetve a bevásárlásokban, takarításokban – tehát a külön szaktudást nem igénylő feladatokban – segítenek a hivatásos gondozónőknek. A gondozónők az elvégzett tevékenységükről tevékenységi naplót vezetnek, melyek alapul szolgálnak a havi személyi térítési díjak kiszámításánál.

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, az Szt. 93. § (4) bekezdése szerinti kivétellel a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

A nappali ellátás célja a hiányzó családi gondoskodás pótlása, az ellátottak szociális helyzetének javítása, kulturált környezetbe juttatása, egyedüllétük megszüntetése.

Szolgáltatások, egészségügyi alapellátáshoz, illetve szakellátáshoz való hozzájutás segítése, szabadidős programok biztosítása, hivatalos ügyek intézése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, önszerveződő csoportok támogatása, szervezése.

Az Idősek Klubjában való ellátás igénybe vétele önkéntes. A szolgáltatás igénybe vételét az intézményvezető és a klubvezető intézkedése alapozza meg. Az Idősek Klubja vezetője a nappali ellátást nyújtó intézményekben látogatási és eseménynaplót vezet, mely nyilvántartás alapján a gondozási napokat havonta és évente összesíti, s ez alapját képezi az állami normatíva felhasználásának és elszámolásának

Az Idősek Klubja belső életét a házirend, illetve az ellátottakról készülő gondozási tervek szabályozzák. A gondozási tervek minden ellátottunk felvétele után elkészültek, illetve a folyamatos felülvizsgálatokra is sor kerül.

2016. októbertől – továbbá 2017. évben 2 fő klubtagot vettük fel. Ez időszak alatt nem szűnt meg egyetlen klubtagunk ellátása sem. Jelenleg a székhelyen 22 fő klubtag van.

Nagyon nagy segítség lenne a telephely megnyitása, mivel jelenleg a 6 férőhelyes klub, illetve az idősek otthona helyiségei kissé kevésnek és ma már kicsinek is bizonyulnak az állandó klubélethez, még akkor is, ha egy-egy napon nincs minden klubtagunk jelen (érdeklődési körnek megfelelően, és a férőhely lehetősége szerint osztjuk el a napokat).

Kevés a hely, mivel az idősek otthona helyiségeit az idősek otthona lakói is szeretnék használni, de ha az idősek klubja tagjai vannak jelen, az otthon lakói nem tudják, illetve nem akarják a közös társalgót használni, az ebédlőben, és a közösen használandó szociális helyiségekbe pedig a klubtagok nem szeretnék „zavarni”. Adódik mindez a helyhiányból, illetve a klubtagok és az otthon lakói között meglevő korkülönbségből, érdeklődési körök különbségéből.

Az Idősek Klubja tagjainak átlag életkora 69 év, ők fiatalosabbak, könnyebben mozognak, mozgásigényük nagyobb, közösségi aktivitásuk, tájékozottságuk, kommunikációjuk, interperszonális kapcsolataik erősebbek, tehát a foglalkoztatásukat is más irányban lehet és kell végezniük.

Az Idősek Klubjában folyamatosan tartunk kézműves foglalkozásokat, illetve a közkedvelt táncsoportos foglalkozásokat. 2017. október hónaptól az önszerveződéssel létrejött Kosárfonó klub működésének is teret adunk, minden hétfő délután az idősek otthona társalgójában fognak alkotni a szorgos hölgyek, mivel a kosárfonó klub tagjainak nagy része jelenleg is ellátottunk.

Táncsoportunk fellépett 2017. augusztusban, Öcsödön megrendezett Körös-Zugi Hagyományörző Fesztivál és Elszármazottak Találkozóján, illetve jó kapcsolatot ápolunk az Öcsödi József Attila Általános Iskolával és az Öcsödi Szivárvány Óvoda és Bölcsődével is, így tőlük is kaptunk felkéréseket az általuk szervezett rendezvényekre.

Mivel az Idősek Klubja tagjainak nagy része tagja a Művelődési Házban működő József Attila Nyugdíjas klubnak is, így a két klub között nagyon jó viszonyt ápolunk. Táncsoportunk rendszeresen fellép a Nyugdíjas klub rendezvényein itt helyben, illetve vidéken is. A kézműves foglalkozásokon pedig sokszor a Nyugdíjas klub rendezvényeire készítünk apró ajándéktárgyakat (karácsonyra, anyák napjára...stb), illetve volt, hogy a rendezvények díszleteit is itt állítottuk össze.

Az Idősek Klubjában is megtartottuk az Idősek Világnapját. Több alkalommal tartottunk teadélutánt, melynek keretében fejtörő játékokat, társasjátékokat, memóriát és a testet megmozgató, fejlesztő játékokat játszottunk, melyek olyannyira kedveltek lettek, hogy szinte minden klubfoglalkozáskor elő kell vennünk – még ha pár percre is – valamelyik játékot. A klubban is megemlékeztünk névnapokról, tradicionális ünnepekről, és nálunk is járt a Mikulás is.

Többször előfordult, hogy a klubfoglalkozásra valamelyik klubtagunk unokája(i) is eljött(ek), mivel a „fiatalabb” korosztályos időseknek az unokákra vigyázás öröme is kijut még. Ilyenkor próbáltunk a kisebbeknek is elfoglaltságot és az idősekkel közös programokat is kitalálni.

Az elmúlt évben, továbbra is próbáltuk az Idősek Klubját népszerűsíteni, a község lakosságának figyelmét, érdeklődését felkelteni.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat

A szolgáltatásról: az öcsödi Tóth József Alapszolgáltatási Központ többcélú intézményi formában működik, ennek külön szervezeti egységét képezi a Család és Gyermekjóléti Szolgálat, amely Öcsödön Családsegítő Szolgálat néven 1999. november 1. napján kezdte meg tevékenységét.

1. A szolgáltatás személyi feltételei:

2 fő családsegítő:

2005. január 1-től, 1 fő főállásban, óvodapedagógus végzettséggel
2011. január 1-től 1 fő főállásban óvodapedagógus végzettséggel

2. A szolgáltatás tárgyi feltételei:

A szolgáltatás tárgyi feltételeiben az elmúlt években változások álltak elő, mivel az 5451 Öcsöd Árpád út 2. szám alatti épület padlója meghibásodott, az ottani munka lehetetlenné vált. Ezévből sor került az épület ablakcseréjére és más javítási munkákra, így a Család és a Gyermekjóléti Szolgálat feladatait jelenleg az 5451 Öcsöd, Bacsó Béla út 4. szám alatt látja el.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat épülete:

- 1 db 25 m²-es irodából *(ahol a családsegítő családgondozó dolgozik),*
- 1db 30 m²-es irodából *(ahol a gyermekjóléti családgondozó dolgozik),*
- 1 db 15m²-es raktárhelyiségből,
- egy személyzeti és
- egy akadálymentesített mosdóból,
- és 1 db 15 m²-es, L alakú ügyfélváró folyosóból áll.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat épülete mozgássérültek számára is megközelíthető már hét éve.

Az intézmény technikai felszereltségét tekintve a segítő munkában használatos 1 telefonnal, 1 fénymásolási lehetőséggel, 1 fax készülékkel és 2 szolgálati kerékpárral rendelkezik. Az adminisztrációs és nyilvántartási munkákra 2 laptop áll rendelkezésre.

3. A szolgáltatás célja:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatást nyújt. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében a településen élők szociális és

mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességeinek megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat.

4. Az ellátottak köre:

Öcsöd Nagyközség közigazgatási területén élő (3477 fő) a Család és Gyermekjóléti Szolgálatot önkéntesen felkereső, a jelzőrendszer által küldött vagy együttműködésre kötelezett, szociális és gyermekvédelmi problémák miatt veszélyeztetett és/vagy krízishelyzetben lévő személyeknek, családoknak nyújt szociális alapszolgáltatást.

5. Szolgáltatásaink:

Családsegítés vonatkozásában:

információ nyújtása a családtámogatási, a nyugdíj, nyugdíjszerű ellátások formáiról, a hozzájutásuk módjairól, megváltozott munkaképességűek ellátásának igényléséről, illetve ezen ellátásokra vonatkozó törvények esetleges módosításairól,

- segítség hivatalos ügyek intézésében (kérelmek elkészítése, nyomtatványok kitöltése),
 - fénymásolás, nyomtatás, faxolás,
 - életvezetési, mentálhigiénés, szociális tanácsadás, a krízishelyzet kialakulásához vezető okok megelőzésében,
 - adományok gyűjtése, átadása,
1. alkalmi munkalehetőségek közvetítése,
 2. a Szolnok megyei, illetve közeli településeken található állásajánlatok megtekintése,
 3. önéletrajz írása,
 4. pályázat elküldése e-mailben a munkáltató részére.

Gyermekvédelem vonatkozásában:

5. 2. - a településen élő hátrányos- és veszélyeztetett helyzetű családok s azok gyermekei életének figyelemmel kísérése, szociális szükségleteik biztosítása,
6. - szociális válsághelyzetben lévő várandós kismamák megsegítése, tájékoztatás az őket megillető ellátásokról,
7. - örökbe fogadásban való közreműködés,
8. - információ nyújtás családtámogatási -és gyermekvédelmi ellátásokra való jogosultság feltételeiről, segítségnyújtás azok igénylésében,
9. - a család életében bekövetkezett krízishelyzetek enyhítése érdekében információnyújtás, tanácsadás, különösen szülők válása, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás és gyermektartásdíj esetén,
10. - a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermekjóléti szolgálat jelzőrendszert működtet, melynek tagjait a jogszabály írja elő, munkájukat koordinálja,
11. - a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése a szociális munka eszközeinek alkalmazásával,

12. - a veszélyeztetett családok gyermekeit alapellátás keretében gondozza, súlyos veszélyeztetettség esetén kezdeményezi adott gyermekek védelembe vételét, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésüket,
13. - szülő-gyermek kapcsolattartásának biztosítása, a szolgálat helyiségét - semleges helyként - adott kliensek rendelkezésre bocsátja,
14. - kapcsolattartás a járási család-és gyermekjóléti központtal, annak esetmenedzserével, közös családlátogatások lebonyolítása,
15. - két havonta szakmaközi megbeszélést szervez a jelzőrendszer tagjai részvételével,
16. - védelembe vétel előtt esetkonferenciát szervez az érintett családok, s a gyermekeikkel foglalkozó szakemberek-, jelzőrendszeri tanácsadó és esetmenedzser részvételével,

6. Intézményen belüli munkakapcsolat:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői munkájuk során együttműködnek, párhuzamosan kiegészítve egymás tevékenységét. Intézményünk esetében jó munkakapcsolat van a családsegítő munkatársak között.

A jogszabályváltozások miatt 2016 január 1-től Család és Gyermekjóléti Szolgálatot kell működtetni minden Polgármesteri Hivatallal rendelkező településnek.

Ennek megfelelően az eddig szorosan együttműködő Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Szolgálat egyesült és az új szabályozásnak megfelelően a korábbi feladatkörökben egymás között megosztva folytatja tevékenységét, Család és Gyermekjóléti Szolgálat néven

7. Adománykövetítés:

- Élelmiszer adomány osztás, használt ruha osztás, használt bútor osztás lehetőségeinkhez mérten folyamatosan működik a szolgálat keretein belül.
- 2016. évben a Család és Gyermekjóléti Szolgálathoz jelentősebb mennyiségű adomány nem érkezett, elsősorban a tárolási lehetőségek hiánya miatt. Az alkalmanként kapott kisebb adományok azonnal szétosztásra kerültek.

8. Rendezvényeken értekezleteken való részvétel:

- Minden hónap végén Járási Esetmegbeszélő Értekezleten veszünk részt Kunszentmártonban, a Család – és Gyermekjóléti Központban,
- 2017. április 12.,13,14.,20., napokon képzésen vettünk részt „Én és a Másság” témában (Csépa)
- 2016. 06. 22. - Bűnmegelőzési és Jelzőrendszeri Konferencia (Szolnok, Megyeháza)
- 2016. 10. 02. – Jelzőrendszeri Szakmaközi megbeszélés (Öcsöd)

9. Intézményi kapcsolatok:

- Család és Gyermekjóléti Központ
- Tóth József Alapszolgáltatási Központ
- Öcsöd Nagyközség Polgármesteri Hivatala

- Települési és megyei egészségügyi intézmények, helyi védőnők
 - Települési óvoda és iskola
 - Kunszentmárton Városi Gyámhivatal
 - Kunszentmárton Városi Rendőrkapitányság
 - Körzeti megbízottak
 - JNSZM Kormányhivatal Munkaügyi Központ Kunszentmártoni és Szolnoki Kirendeltsége
 - Esély Szociális Közalapítvány-Szolnok
 - JNSZM Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerve
 - JNSZM Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság
-
- Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG) – Budapest
 - JNSZM Kormányhivatal Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve
 - Magyar Államkincstár JNSZM Területi Igazgatósága
 - Nemzeti Adó -és Vámhivatal JNSZM Igazgatósága
 - NAV Kunszentmártoni Kirendeltsége

10.. A Családsegítő Szolgálat munkáját az alábbi táblázatokban szemléltetem:

A családsegítő szolgálat 2016. év forgalmi adatai:		
éves forgalom		789 alkalom
ebből	a tárgyévben a szolgálatnál megfordult régi kliensek száma	738 fő
ebből	a tárgyévben a szolgálatnál megfordult új kliensek száma	51 fő

A szolgáltatást igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint:					
nem életkor	15 évesnél fiatalabb	15-18 éves	19-59 éves	60 év felett	összesen
férfi	0	1	138	131	269
nő	0	2	306	214	520
összesen	0	3	441	345	789

A szolgáltatást igénybe vevők száma gazdasági aktivitás szerint:	
gazdasági aktivitás	fő
aktív kereső	95
munkanélküli	257
inaktív kereső (GYES, GYED)	159
nyugdíjas	244
eltartott	31
kiskorú	3
Összesen:	789

A szolgáltatást igénybe vevők száma családi állapot szerint:	
családi állapot	fő
házastársi (élettársi) kapcsolatban él gyermek nélkül	119
házastársi (élettársi) kapcsolatban él gyermekkel	227
szülő gyermekkel	208
egyedülálló	226
egyéb	9
Összesen:	789

A szolgáltatást igénybe vevők száma iskolai végzettség alapján:	
iskolai végzettség	fő
iskoláskorúnál fiatalabb	2
általános iskola nyolc osztálynál kevesebb	249
általános iskola nyolc osztályt végzett	205
szakmunkásképző iskola, szakiskola	197
szakközépiskola	81
gimnázium	43
felsőfokú iskolai végzettség	12
összesen	789

Elsődleges hozott probléma	
életviteli probléma	47
családi-kapcsolati probléma	41
deviancia-beilleszkedési zavar	0
lelki-mentális	24
gyermeknevelési gondok	25
anyagi -szociális probléma	349
foglalkoztatással kapcsolatos	141
egészségkárosodás következménye	336
ügyintézéshez segítségkérés	393
információkérés	149
több probléma	61
összesen	1566

Esetkezelés jellege	
általános tanácsadás- információ	451
családgondozás	16
interjú, segítő beszélgetés	47
családlátogatás	68
összesen	582

Ügyintézés	
adminisztratív	649
területi	65
hivatali	94
telefonos	143
adományt vitt	1
összesen	950

A táblázatok adataiból kitűnik, hogy sajnálatos módon nem csak azok az alul iskolázott egyének és családok igénylik a legtöbb esetben a segítséget, akik nyolc általános iskolai osztályt, vagy annál kevesebb iskolát végeztek. Egyre inkább megjelennek olyanok is a szolgálat látókörében, akik gimnáziumot, sőt főiskolát végeztek.

Ügyfélkörünk túlnyomó többsége mindennapos anyagi problémákkal küzd, megélhetésük alig vagy csak részben biztosított.

Továbbá sokan kérnek segítséget egyre bővülő körben ügyintézéshez is.

Az ügyintézéses túlnyomórészt a Család és Gyermekjóléti Szolgálat irodájában történnek, de gyakran került sor „terep munkára” is sor az elmúlt év folyamán.

A Szolgálatot problémájuk megoldásának céljából felkereső ügyfelek sok esetben önhibájukon kívül kerülnek nehéz helyzetbe.

Igyekszünk segítséget nyújtani és a tőlünk telhető módokon megoldásokat javasolni klienseink számára.

10 . A Család és Gyermekjóléti Szolgálat elérhetősége:

Tóth József Alapszolgáltatási Központ
Család és Gyermekjóléti Szolgálat Irodája
5451 Öcsöd, Árpád út 2.
(5451 Öcsöd, Bacsó Béla út 4.)
Tel.: 56/310-166
Fax: 56/310-166
e-mail cím: csaladsegitoocsod@gmail.com

11. Ügyfélfogadási idő:

Hétfő:	9.00-12.00
Kedd:	9.00-12.00 és 13.00 – 16.00
Szerda:	9.00-12.00
Csütörtök:	9.00-12.00 és 13.00 – 16.00
Péntek:	nincs

Idősek Otthona

Önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi háromszori étkeztetéséről, ruházattal, illetve textíliával való ellátásról, mentális gondozásról, egészségügyi ellátásról, az ápolást, gondozást nyújtó intézményekben kell gondoskodni; településünkön az Idősek Otthonában. Az Idősek Otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek (időskorúaknak) ápolását, gondozását végzik, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel.

Felvehető azonban az idősek otthonába az a 18. életévét betöltött személy is, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni.

Az Idősek Otthonába való felvételt a Tóth József Alapszolgáltatási Központ intézményvezetőjéhez benyújtott kérelemmel lehet kérelmezni. Az idősek otthonában való elhelyezés előtt előgondozást kell végezni, amelynek során az intézményvezető, és/vagy az általa megbízott személy tájékozik az intézményi ellátást igénylő életkörülményeiről, egészségi állapotáról, szociális helyzetéről a megfelelő, személyre szabott szolgáltatás biztosítása érdekében, továbbá tájékoztatja az ellátást igénylőt a felvételi eljárás rendjéről, illetve felkészíti az intézményi elhelyezésre.

Idős otthoni ellátás az új ellátottak esetén (várakozók, új kérelmezők esetében is) csak meghatározott gondozási szükséglet fennállása esetén nyújtható. A gondozási szükségletet itt is, a házi segítségnyújtáshoz hasonlóan az önellátási képesség hiánya alapozza meg. A gondozási szükséglet vizsgálatát az intézményvezető és a háziorvos végzi. Az intézményvezető és a háziorvos a gondozási szükségletet a jogszabályban meghatározottak szerint vizsgálja meg, és megállapítják a napi gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti körülmények fennállását. Idős otthoni ellátás napi négy órát meghaladó, illetve – külön jogszabályban meghatározott – egyéb körülményeken alapuló gondozási szükségletet megállapítása esetén nyújtható.

Az ellátás igénybevételét megelőzően jövedelemvizsgálatot is kell végezni, amely kiterjed az ellátást kérő személy havi jövedelmére és vagyoni helyzetére.

Az Idősek Otthonába való bekerülés nem függ a jövedelmi és vagyoni helyzettől, az azért szükséges, mert annak igazolása alapján történik a személyi térítési díj kiszámítása.

Az ellátásért térítési díjat kell fizetni, melynek összege 2016. március 1-től: az intézményi térítési díj havi összegével megegyező 93 750 Ft/hó, 2017. április 1-től az intézményi térítési díj havi összegével 116.250 Ft/hó abban az esetben, ha a kérelmező, vagy hozzátartozója ennek megfizetését vállalja, vagy a kérelmező jövedelmi helyzete ezt lehetővé teszi. Akinek a jövedelmi helyzete ennek megfizetését nem teszi lehetővé, annak személyi térítési díj kerül megállapításra, melynek összege azonban nem lehet több mint az ellátott jövedelmének 80%-a.

A térítési díj mellett az ellátottak havi gyógyszerköltséget is fizetnek, a vonatkozó szabályoknak megfelelően.

Az ellátottakról egyéni gondozási tervet kell készíteni és ha szükséges ápolási tervet is.

Az intézmény 21 férőhelyes. Az 2016. évben az intézményben átlagosan 20 fő ellátott gondozása történt. 2016. év októbertől, továbbá 2017 évben 10 fő új gondozottat vettünk fel, 8 fő gondozása haláleset miatt szűnt meg, 1 fő családjához kiköltözött.

Jelenleg a bentlakó gondozottak száma 21 fő, az intézményben jellemzően a férőhelyek száma betöltött, és több várólistán szereplő személy is van. Összességében elmondható, hogy a bentlakásos férőhelyek iránt folyamatos az érdeklődés.

Fizikai ellátás keretében az intézmény biztosítja a napi háromszori étkezést, illetve betegség esetén, orvosi utasításra diétás, napi ötszöri étkezést. Jelenleg 8 cukorbeteg lakónknak biztosítunk betegségüknek megfelelő diétát. Ezen kívül egy bentlakó műveke kezelésre jár, akinek az étkezését a kórházi utasításoknak megfelelően kell figyelemmel kísérni.

Az intézmény biztosítja az ellátást igénybe vevők számára az egészségügyi ellátást, rendszeres orvosi felügyeletet (heti 5 órában, illetve szükség szerint), valamint ápolást. Az intézmény köteles gondoskodni az idősek szakorvosi ellátásáról, illetve a szükséges gyógyszerekhez való hozzájutásáról. Az otthon háziarendjének melléklete tartalmazza a lakók számára a térítésmentes gyógyszereket.

Igyekszünk mindent megtenni a lakóink mentális gondozása érdekében is, melynek fő célja lelki egyensúlyuk megtartása, a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartása, az otthonon belül szerveződő kisközösségek, társas kapcsolatok kialakulásának, működésének segítése.

Lakóinknak lehetőséget biztosítunk vallásuk gyakorlására.

Mint minden évben, ebben az évben is megemlékeztünk névnapokról, születésnapokról, (100. illetve 90. kerek számú születésnapok) tradicionális ünnepekről.

Ünnepek alkalmával rendszeresen fellépnek a József Attila Általános Iskola tanulói, vagy az óvodások, akik a minden évben megtartott Idősek Napján, valamint karácsonykor, farsangkor színvonalas és kedves műsorral szórakoztatják az otthon lakóit. A gyerekek műsorát az idősek mindig nagy örömmel fogadják. 2016. évben, és ezévből ismét, fellépett az ünnepeken a helyi Népdalkör, és az Idősek Klubja tánccsoportja is, akik a műsoruk bemutatása után, még kötetlen beszélgetésre is maradtak a bentlakók örömeire. Karácsony előtt az Egészség Klub tagjai ajándécsomagot adtak át személyesen az Idősek Otthona minden lakója részére, ami igazi meglepetést jelentett az idősek részére. Ünnepek előtt minden évben, a református lelkész is tart ünnepi megemlékezést az intézmény lakóinak.

Az intézményben a törvényi előírásoknak megfelelően érdekképviseleti fórum is működik, mely működésének szabályait az intézmény háziarendje és az érdekképviseleti-fórum működésének szabályzata tartalmazza.

Az előző évekhez hasonlóan jó a kapcsolatunk a háziorvosi szolgálattal, kórházakkal, önkormányzattal és intézményeivel, a rendőrséggel, valamint a Kunszentmártoni Járási Hivatallal és a 2016. január 1-től működő Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal is.

Munkánk során továbbra is szempont marad a megfelelő színvonalú és minőségű ellátás biztosítása, illetve, törekszünk arra, hogy a rászorulóknak minél nagyobb köréhez eljussanak szolgáltatásaink.

Az Idősek Klubjában jelentősen növekedett a nappali ellátottak száma, jelenleg 22 fő. Személyi feltételeink tekintetében az Idősek Otthonában és az alapellátások területén egyaránt szükséges a feladatok megfelelő ellátásához, hogy a főállású dolgozók munkájának segítésére egész évben legyenek a közmunkaprogramok keretében kisegítő munkakörökben foglalkoztatott dolgozók. Nélkülük az ellátás zökkenőmentes biztosítása, a szabadságok kiadása, betegségek esetén az alapszolgáltatás és a szakellátás feladatainak ellátása, megoldhatatlan lenne.

Gondot fordítunk szakdolgozóink folyamatos továbbképzésére, a szükséges kredit pontok megszerzése, és szakmai fejlődésük érdekében. Ennek érdekében lehetőség szerint részt veszünk szakmai fórumokon, értekezleteken és elérhető díjszabású továbbképzéseken, 2017 évben dolgozóink közül 5 fő vett részt továbbképzéseken.

Tárgyi feltételeink tekintetében fontosnak tartom, hogy a már elért szint megmaradjon, vagy emelkedjen, ennek érdekében biztosítani kell a karbantartási, felújítási munkák folyamatosságát, az elhasználódott eszközök és berendezések folyamatos pótlását, lehetőség szerinti fokozatos cseréjét. A karbantartási és javítási munkákban nagy segítségünkre vannak az Öcsödi Községgondnokság és Könyvtár dolgozói, akik sokféle sürgős javítási munkát el tudnak végezni, ami a folyamatos működéshez szükséges. Az intézmény festését is a Községgondnokság és Könyvtár dolgozói szokták végezni. Az önkormányzat az intézmények energiafelhasználásának korszerűsítésére nyert pályázat alapján felszerelt napelemek jelentősen elősegítették az energiaköltségek csökkentését, így a takarékosabb gazdálkodást.

A fentiek szerint kívántam tájékoztatni a Tisztelt Képviselő-testületet a Tóth József Alapszolgáltatási Központ tevékenységéről. Kérem a beszámoló megvitatását és jóváhagyását.

Öcsöd, 2017 október 10.

Dr. Talmácsi Edit
Dr. Talmácsi Edit
intézményvezető

**AZ ÖCSÖDI SZIVÁRVÁNY ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
NEVELŐTESTÜLETÉNEK
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

OM azonosító: 201949

Készítés ideje: 2017.

TARTALOMJEGYZÉK

Az óvoda általános jellemző adatai	3
I. BEVEZETŐ	4
1. Helyzetkép az óvodáról	4
2. Az óvoda személyi és tárgyi feltételei	5
a) Személyi feltételek	5
b) Tárgyi feltételek	6
3. Gyermekképünk	7
4. Pedagógusképünk	7
5. Óvodaképünk	8
II. ÓVODÁNK NEVELÉSI RENDSZERE	9
1. A nevelési gyakorlatunk rendszerábrája	9
2. Alapelvünk	10
3. Az óvodai nevelésünk általános céljai	10
4. Az óvodai nevelésünk általános feladatai.....	10
a) A testi fejlődés területén	11
b) Érzelmi – szociális fejlődés terén	11
c) Az anyanyelvi,- és értelmi fejlődés területén	11
5. A nevelés keretei	11
a) Egészséges életmód kialakítása	11
b) Az érzelmi, az erkölcsi és a közösség nevelés	14
c) Az anyanyelvi,- értelmi fejlesztés és nevelés	18
6. Az óvodai élet megszervezése	19
III. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI.....	22
1. Az óvoda és a család	22
2. Az óvoda és a bölcsőde	22
3. Az óvoda és az iskola	22
4. Az óvoda és a fenntartó	23
5. Az óvoda és a közművelődési intézmények.....	23
6. Óvoda – egészségügyi szervek	23
7. Óvoda – szakmai szervezetek.....	23
IV. A PROGRAM TEVÉKENYSÉGI FORMÁI.....	24
1. Játék	24
2. Verselés, mesélés	28
3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	30
4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	33
5. Mozgás	35

6. A külső világ tevékeny megismerése	39
7. Munka jellegű tevékenységek	42
8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	43
V. ÜNNEPEINK, HAGYOMÁNYAINK.....	46
VI. A NEVELÉSI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ PROGRAMSPECIFIKUS ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	47
VII. SAJÁTOS FELADATAINK	48
1. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése.....	48
1.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése	48
1.2. Beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel, tanulási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése	55
1.3. A kiemelten tehetséges gyermekek	56
2. Gyermek és ifjúságvédelem	56
2. Etnikai, kisebbségi feladatok.....	59
VIII. A NEVELÉSI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA	60
IX. ZÁRADÉK.....	61
1. A Pedagógiai Program bevezetése	61
2. A Pedagógiai Program módosítása	61
3. A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása	61
4. A Pedagógiai Program hatálya lépése	62

Az óvoda általános jellemző adatai:

Az intézmény hivatalos megnevezése: Öcsödi Szivárvány Óvoda és Bölcsőde

Típusa: Alapfokú nevelési intézmény

Intézmény OM azonosítója: 201949

Székhelye: 5451 Öcsöd, Vörösmarty út 25/a

Telefon: 06 56/310-503

Alapító és fenntartó szerve: Öcsöd Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete

Az alapító okiratának száma: 34/1995. /V.18./

A székhelyen kívül működő telephely: 5451 Öcsöd, Köztársaság út 41.

Telefon: 06 56/310-593

E-mail: ovodaocsod@gmail.com

Az óvoda vezetője, a program benyújtója:

Gergulics Andrásné
óvodavezető

I. BEVEZETŐ

Programunk átfogja a teljes óvodai nevelő-fejlesztő munka egészét. Arra törekedtünk, hogy a hazai óvodai gyakorlat legjobb tapasztalatait beépítsük, hagyományos értékeit megőrizzük.

Munkánkhoz az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját vettük alapul és erre építettünk, figyelembe véve a Nemzeti Köznevelési törvény előírásait, a Kisebbségi irányelveket, a Jász-Nagykun-Szolnok Megye közoktatási-feladatellátási, intézményhálózat működtetését és fejlesztési koncepcióit, valamint a helyi önkormányzat közoktatási fejlesztési tervét.

Olyan alapelveket próbáltunk megfogalmazni, ahol alapul vettük a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartását az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Programunk osztatlan és osztott csoportban egyaránt alkalmazható.

Az óvodai pedagógiai program törvényi és jogszabályi háttere:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32./2012. (X.8.) EMMI rendelet

1. Helyzetkép az óvodáról

Óvodánk Öcsöd nagyközségben található Jász-Nagykun-Szolnok Megye déli részén, a Körös-partján természetvédelmi területtel övezve.

Nagyközségünk lakossága 3365 fő, amely folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A lakosság 30 %-át teszi ki a cigány etnikai kisebbség.

Az 1980-as évek végéig a felnőtt lakosság jelentős része aktív kereső volt. Mára a mezőgazdaság összeomlásával községünkben a munkanélküliség dominál, mely az országos átlag feletti. A kis vállalkozások száma mutat némi növekedést, továbbra is jellemző a mezőgazdasági tevékenység, az idénymunka, valamint a szomszéd településekre való ingázás. Az elmúlt években segítséget jelent a családoknak a közmunka programban való részvétel. A családok jelentős része szociálisan hátrányos helyzetben él a létminimum alatt. Az utóbbi években fejlődött településünk infrastruktúrája.

Intézményünk egy önálló óvodai egység, amely a székhelyen kívül rendelkezik egy telephellyel. Óvodánk 150 gyermek befogadására alkalmas. 5 osztatlan, /vegyes életkorú/ csoport működik. Átlagos létszáma: 28-29 fő.

Épületeink területileg optimális elhelyezkedésűek, a község két különböző kevésbé forgalmas pontján. A természet adta szép környezet, a víz, a fák, a bokrok, a virágok, madarak és állatok közelsége, valamint az óvodákhoz tartozó tágas udvar, füves, fás bokros részeivel kínálja a lehetőséget, hogy a gyermekeket ráneveljük a természet csodáinak felfedezésére, védelmére és megbecsülésére.

Óvodapedagógusaink többsége öcsödi származású, szeretik és ragaszkodnak ehhez a vidékhez. Ezt a szeretetet próbálják a gyermekeknek átadni, egy gyermekközpontú szeretetteljes, családias légkörben, amelyben a gyermekeket a befogadó nevelés keretein belül, egyéni képességeik szerinti ütemben fejlesztik.

Munkánk során nagy gondot fordítunk a hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek felzárkóztatására, fontosnak tartjuk a családdal való együttműködő kapcsolat kialakítását, hangsúlyozzuk a gyermekek testi-lelki gondozását, az érzelmi biztonság megteremtését és a szocializáció minél teljesebb kibontakoztatását a családi neveléssel együtt.

Nevelői képességfejlesztési munkánk során mindent megteszünk annak érdekében, hogy gyermekeink testileg, lelkileg, szellemileg is éretten alkalmassá váljanak az iskolai életre.

Programunk a gyermekek alap tevékenységére, a játékra, a mozgásra, a környezet tevékeny megismerésére, a kommunikációra, a mesére, a művészeti élménynyújtásra, az etnikai kisebbség és a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására épül.

2. Az óvoda személyi és tárgyi feltételei

a.) Személyi feltételek:

Csoportjainkban biztosítottak az összeszokott óvodapedagógus párok, valamint a pedagógiai munkát segítő szakképzett dajkák, akik a gyermek kiegyensúlyozott nevelése szempontjából fontosak.

Az óvodai dolgozók létszáma 17 fő. Felsőfokú végzettségű óvodapedagógus 11 fő, ebből 1 fő függetlenített vezető. Pedagógiai munkát segítő szakképzett dajka 5 fő, óvodatitkár 1 fő. Helybeli 15, bejáró 2 dolgozó. Az elmúlt évek során óvodapedagógusaink közül 5 fő szakvizsgát szerzett /vezetői, gyógy testnevelői, anyanyelv és beszédfejlesztői, bábjáték az óvodában, fejlesztő pedagógus, illetve 1 fő gyermektánc oktatónak tanult/.

A program zavartalan működtetéséhez rendelkezik az óvoda alapvető személyi feltételekkel.

Szakmai munka színvonala és eredményessége érdekében, illetve a törvényi előírásoknak megfelelően, az előző évekhez hasonlóan szükséges gyógypedagógus, logopédus és fejlesztő pedagógus alkalmazása.

Óvodapedagógusaink a főiskolán érdeklődési körüknek megfelelő különböző speciális kollégiumba jártak. (pl.: anyanyelvi, logopédiai, báb, tánc, stb.) Az ott tanultakat szívesen alkalmazzák munkájuk során és ezeken a területeken rendszeresen tovább képezik magukat. Vezetőnk elvégezte a közoktatás vezetői szakot.

A szakvizsgát megszerzett területeken kívül a vizuális nevelés és az esztétikus környezet kialakítását kiemelten kezeljük. Több óvodapedagógus magas szinten műveli az origamit, a hímzést, a mézeskalács készítést. Fontosnak tartjuk a természetes anyagok felhasználását. Ezt a munkát nagyban segítik a dajkáink.

A zenei ízlés formálása is többünknek szívügye, az éneklés mellett szívesen játszunk különböző hangszereken.

Lehetőségeink szerint részt veszünk különféle továbbképzéseken és szakmai konferenciákon /pl.: vezetéssel, gyermekvédelemmel, vizuális neveléssel, minőségbiztosítással, mozgással, anyanyelvvel, informatikai, mérés-értékelés stb./ Az így szerzett tudással és tapasztalattal tovább gazdagítjuk nevelő – fejlesztő munkánkat.

Nevelőtestületünk minden tagja közel azonos nézetet vall, a gyermekek iránt támasztott igények, követelmények azonos elvek szerint valósulnak meg.

b.) Tárgyi feltételek:

Az óvodai nevelés két épületben folyik. A Vörösmarty úti óvoda 1980-ban épült, három tágas, világos csoportszobájához gyermekmosdók, fedett teraszok tartoznak. A csoportszoba több funkciót lát el, a gyermekek itt tevékenykednek, étkeznek és pihennek. Az épület gáz- és pellet fűtéssel, telefonnal, internettel ellátott.

Az udvar tágas, rendelkezik füves, fás, bokros, betonozott részekkel, valamint mozgásfejlesztő játékokkal jól felszerelt, amik biztosítják a gyermekek számára a változatos mozgáslehetőséget. A folyamatos ellenőrzések biztosítják a balesetmentesség fenntartását.

A Köztársaság úti óvoda épülete az 50-es évek óta működik óvodaként. Először csak két csoportszobával rendelkezett, majd a 60-es években még egy csoportszobát építettek hozzá, amelyek tágasak, világosak. Az óvoda folyosója egyben öltöző is. Az összes gyermeknek 1 közös mosdó áll rendelkezésre. A csoportszobák szintén több funkciót töltenek be.

Mind két épületben a közelmúltban jelentős felújításra került sor. /Nyílászáró cserék, hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés, padozat csere, napelem stb./

Az udvar tágas, a bennük található mozgásfejlesztő játékok folyamatos bővítésre szorulnak.

Mindkét épület melegítőkonyhával rendelkezik, amelyek megfelelnek a HACCP követelményeinek.

A működéshez szükséges alapvető játék és szakmai eszközkészletünk biztosított. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el.

A tárgyi feltételek terén továbbra is szükség van a rendszeres felújításra, karbantartásra, a hiányok pótlására, amit az önkormányzat eddig is feladatának tekintett a lehetőségein belül. Ennek megvalósítása érdekében továbbra is szükség van a pályázatok benyújtására, kihasználására, valamint a szülőkkel való együttműködésre. Az eszköztár bővítésében építünk az óvodapedagógusaink ügyességére, leleményességére.

Az óvoda minden munkatársa számára megfelelő munkakörnyezetet biztosítunk, minden területen törekszünk az optimális feltételek biztosítására.

3. Gyermekképünk

Abból indulunk ki, hogy a gyermek egyszeri és megismételhetetlen személyiség, fejlődő individuum, és szociális lény egyszerre. Életkori sajátossága az érdeklődés, befogadni akarás, az önmegvalósításra való törekvés.

A fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

E tényezők hatásának következtében a gyermeknek sajátos életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, ennek megfelelően, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk. Olyan gyermek nevelésére, aki érzelmileg gazdag, a településhez kötődő a környezetében jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő önmagát értékelni tudó, másokat elfogadó, együttműködő.

Az óvodáskor végére a gyermek a különbözőségekkel természetes módon együtt él, korának megfelelő mértékben empátikus, szolidáris játszótárs, csoporttárs.

4. Pedagógusképünk

Olyan innovatív óvodapedagógusok, akikre a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, egymás tisztelete, a megértő, együtt érző, elfogadó gyermekszerepet a jellemző.

Az óvodapedagógus azonosulási minta az óvodásai számára, a gyermekek közösségi életének irányítója, aki maga is benne él a gyermekek közösségében. Mindig észreveszi, hogy milyen útmutatásra, serkentésre, milyen tevékenységre van szüksége a csoportnak és az egyes gyermeknek. Az óvodapedagógust ebben a munkában a dajka segíti, aki maga is modell a gyermekek előtt. A gyermek-dajka kapcsolatot is pozitív attitűd jellemezze.

Nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, pedagógiai megújulásra törekvő nevelőkből áll, akik képesek az együttműködésre, egymás tiszteletére, megbecsülésére. Jellemző az önképzés, a továbbképzés, a szakmai tudás megújítására való törekvés. Lehetőséget biztosítunk az önállóságra, a kezdeményezésre. Az egyéni értékek pozitív irányú megközelítését erősítjük. Óvodáink igyekeznek minél vonzóbbá, színebbé tenni saját arculatukat a helyi sajátosságokhoz alkalmazkodva.

5. Óvodaképünk

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő-, szociális-, nevelő-személyiségfejlesztő funkció.

Olyan pedagógiai környezet kialakítására törekszünk, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelő munkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt.

Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen, ez a gyermekek oldaláról szükséglet, a felnőttek számára kötelesség.

II.ÓVODÁNK NEVELÉSI RENDSZERE

1. A nevelési gyakorlatunk rendszerábrája

A nevelés célja

A nevelés feladata

A nevelés keretei

Az egészséges életmód
alakítása

Az érzelmi nevelés, társas
kapcsolatok

A tevékenység kerete
a játék

A program tevékenységformái:

- játék,
- verselés, mesélés
- ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- mozgás
- a külső világ tevékeny megismerése
- munka jellegű tevékenységek
- a tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodánk kapcsolatrendszere

Család

Általános Iskola
Közművelődési Intézmények
Kisebbségi Önkormányzat
Nagyközségi Önkormányzat
J-N-SZ Megyei Pedagógiai
Szakszolgálat
Pedagógiai Oktatási Központ
Orvos, védőnő
Egyház

2. Alapelvünk

- Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelmek gazdag óvoda megteremtése, amelyet a gyermekközpontúság jellemez, melyben a gyermeket gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- A gyermekek személyiségének fejlesztése az életkori sajátosságok és a fejlődési ütem figyelembevételével történik.
- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk, elősegítve az egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az egyenlő hozzáférés elve – az esélyegyenlőségek csökkentését szolgálja.
- A nemzeti etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

3. Az óvodai nevelésünk általános célja

Az óvodai nevelésünk célja, a 3-7 éves korú - különböző szociális háttérrel rendelkező - gyermekek nyugodt, élmény gazdag, harmonikus, sokoldalú személyiségfejlődésének elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Kiemelve a tervszerű és rendszeresen végzett mozgást, és a vizuális-, kézműves tevékenységeket.

Az iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítása. Fokozott figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű és a cigány etnikai kisebbséghez tartozó gyermekekre.

A gyermek és a környezet közötti pozitív kapcsolat kialakítása.

4. Az óvodai nevelésünk általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodás gyermekek eltérő testi – lelki szükségleteinek figyelembe vételével:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösség nevelés
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

a.) A testi fejlődés területén:

Az olyan egészséges, esztétikus környezet megteremtése, amelyben óvodásaink gondozásához, mozgásához és egészséges életmódjának a kialakításához szükséges feltételek biztosítottak. Megerősítjük, esetenként korrigáljuk az elemi szokásokat, amelyeket a család életrendje alakít ki a gyermekekben.

b.) Érzelmi – szociális fejlődés terén:

Közös élményekkel, tevékenységekkel a környezetben való biztonságos eligazodást segítő szokásokkal, a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak /egymásra figyelés, együttérzés, egymás elfogadása, önállóság, önfegyelem, feladat szabálytudat, kitartás /elősegítése.

A gyermek szociális érzékenysége, érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességének fejlesztése az együttműködés, önértékelés, önérvényesítés kialakítása.

A természeti – emberi – tárgyi környezet szépségeinek, esztétikájának, értékeinek felismertetésével a környező világgal való pozitív töltésű érzelmi viszonyok erősítése, önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére való nevelés. A környezet cselekvő megismerése és alakítása során a gondolkodás, felelősségvállalás, óvás igényének megalapozása.

Az óvoda ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

c.) Az anyanyelvi, – értelmi fejlődés területén:

Az érzelmi indíttatású játékos, mozgásos tevékenységeken keresztül sokszínű élmény, tapasztalatszerzéssel a természeti – emberi – tárgyi környezet iránti érdeklődés felkeltése.

A gyermekek természetes kíváncsiságára építve a tudásvágy ébrentartása. A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak rendszerezése, célirányos bővítése és feldolgozása során az értelmi képességek /érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás/ fejlesztése - különös tekintettel a kreativitásra.

Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, a gyakori beszélgetésekre, a gyermekek meghallgatására, valamint az érzelmek, gondolatok szóban, mozgásban, ábrázolásban való szabad önkifejezésének kibontakoztatása.

5. A nevelés keretei:

a) Egészséges életmód kialakítása

Célja: A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek civilizált kielégítése, amely elősegíti növekedésüket, fejlődésüket, hozzájárul egészségük megőrzéséhez, jó közérzetük, egészséges életmódjuk kialakításához és megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit.

Feladat:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása.
- Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermek lelki egészségének megóvása – lehetőségeink szerint – szakemberek bevonásával, együttműködve a szülőkkel.

Tartalma:

Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, pihenés az alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel és az ezen alapuló szokások kialakításával biztosítja az óvodapedagógus a megfelelő gyermeki életmódot.

A helyes életritmus

Az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása az egészséges testi- és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a gondozás központi kérdése.

Táplálkozás

A növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltételének tekintjük a helyes táplálkozást, amellyel a testépítést biztosítjuk. A gyermekek az óvodában a napi háromszori étkezéssel megkapják tápanyagszükségletük kb. 65-70 %-át. A gyermekeknek különböző a táplálkozási szokása, ezeket megismerve kellő toleranciával fogadjuk el a kezdeti étvágytalanságot, válogatást. Később ösztönözzük a gyermekeket, de soha nem kényszerítjük az evésre. A nap bármely szakában kérhetnek vizet.

Kiemelt feladatként kezeljük a hátrányos helyzetű gyermekek kulturált étkezési szokásaik kialakításait.

Testápolás

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztasági igényük kialakítását szolgálja. Törekszünk a családi és az óvodai szokások összehangolására. Minél fiatalabbak a gyermekek, annál nagyobb szükségünk van testápolásban a felnőttek közreműködésére. Az óvodapedagógus a gondozási munkája közben folyamatosan beszélget a gyermekekkel.

Fokozott figyelmet kívánunk fordítani a hátrányos helyzetű gyermekek egészségügyi szokásainak kialakítására.

Öltözködés

Az öltözködés védekezés az időjárás változásai ellen, de egyúttal fejleszti a gyermek ízlését, önállóságát. A szülőkkel megbeszéljük, hogy a gyermekek öltözeke célszerű, az óvodai élettel, az időjárással összhangban legyen. Fontos a többrétegű öltözködés és a váltócipő használata.

Mozgás

A gyermekek mozgásigényének kielégítését, fejlesztését mozgásos tevékenységekkel biztosítjuk.

Az óvodás korosztály nélkülözhetetlen életeleme a szabad mozgás lehetősége. A gyermekek egyéni mozgásigényüknek megfelelően végeznek nagy mozgásokat, játszanak mozgásfejlesztő játékokat az udvaron és a csoportszobában. Élményszerző sétákkal, túrákkal, kirándulásokkal színesítjük az óvodánk mindennapjait. Ez szintén hozzájárul mozgásigényük kielégítéséhez. Hosszabb kiránduláshoz igénybe vesszük a szülők segítségét, mely együttes élményt jelent gyermekeknek, szülőknek és az óvoda dolgozóinak egyaránt.

Edzés

Az egészség megőrzéséhez fontos, hogy a gyermekek szervezete képes legyen alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. Minden alkalmat megragadunk a szabadban való tartózkodásra, ezzel is javítjuk a gyermekek ellenálló képességét és biztosítjuk egészséges életmódjukat. Esős időben a fedett teraszokon légfürdőztetjük őket.

Edzési lehetőséget a téli időszakban a szánkózás, hógolyózás, csúszkálás biztosít. Törekszünk arra, hogy a mozgások adjanak igazi felfrissülést, felüdülést, örömet a gyermekeknek.

Pihenés, alvás

A gyermekek alvásszükségletük kielégítésének egy része az óvodára hárul. Feladatunk, hogy biztosítsuk a nyugodt légkört. Elalvás előtt mindig mesélünk. Az óvodás gyermekek alvásigénye is különböző. A nagyobb alvásigényű gyermekeknek lehetőségük van arra, hogy tovább aludjanak. A korábban ébredők, az alvók zavarása nélkül csendben tevékenykedhetnek.

Egészséges környezet kialakítása

Az óvodánknak, a csoportszobáinknak sajátos hangulata van. A gazdag tárgyi, esztétikus, harmonikus környezet jó alapot ad a nevelőmunkához.

Az óvoda udvara az egészséges életmódra nevelés egyik színtere, ezért úgy alakítottuk ki, hogy alkalmas legyen sokféle tevékenységre. Van árnyékos, napos, füves, betonos, kertes rész. Az udvar esztétikai szépségét a virágok, cserjék, bokrok, valamint fák adják.

A mozgásfejlesztő eszközök, mászóakák különböző típusú mozgásokhoz adnak lehetőséget. Megfelelő terület áll rendelkezésünkre a labdajátékokhoz és az énekes-mozgásos játékokhoz. Van lehetőségük betonfelületen, illetve „babaszobában” asztalok mellett rajzolásra, barkácsolásra, a homokozókban való építésre.

A gyermekek egyik jó közérzetének feltétele, hogy az udvaron együtt játszanak más csoportbeli barátaikkal.

A több funkciót betöltő csoportszobát alkalmassá tesszük a szabad játékra, az alvásra, a pihenésre, amik otthonosak, világosak, tágasak, a berendezési tárgyak megfelelő méretűek. A

különböző tevékenységekhez kuckókat, babaszobát, mesesarkot alakítunk ki. Az élősarokban a gyermekek összegyűjtik a séták alkalmával talált „kincseket”.

Az öltözők és mosdók berendezése megfelelő. Minden gyermeknek van saját fogasa, a mosdóban fogkeféje, törülközője, fésűje.

Fejlődés várható eredménye az óvodakor végén

Testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek – szükség szerint - teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak /mosakodnak, törülköznek, használják a körömkefét, fogkefét, a WC-t, WC papírt, zsebkendőt, hajukat rendben tartják/.

Az önkiszolgálást teljes önállósággal végzik. Segítenek az ágyak lerakásánál. Részt vesznek a csoport életével kapcsolatos teendők ellátásában.

Étkezés közben kulturáltan viselkednek, igénylik az asztal esztétikus rendjét, helyesen használják az evőeszközöket.

Önállóan, a megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek. Ruhaneműjükkel gondosan bánnak, a cipőfűzőjüket megkötik. Időjárásnak megfelelően öltöznek. Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára.

b.) Az érzelmi, az erkölcsi és a közösség nevelés:

Célja: A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a szegényes tárgyi, fizikai, érzelm sivár környezetből bekerülő hátrányos helyzetű gyermekeknél a tartós, kiegyensúlyozott, szeretetteljes kapcsolat kiépítése.

Feladat:

- A beszoktatás pillanatától kezdve szeretetteljes, családi, biztonságos légkör megteremtése az óvodás évek alatt.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtést, a felnőtt – gyermek, gyermek - gyermek közötti kialakult kapcsolatok erősítése, - melyet a pozitív attitűd jellemezzen - a helyes közösségi magatartás formálása érdekében.
- A szociális hátránnyal küzdő gyermekek megsegítését a hátrányok fokozatos enyhítésével, pozitív élményekhez juttatással, önbizalom erősítéssel, sikerélményekkel, a pozitív személyiségjegyek erősítésével.
- Az erkölcsi normarendszer megalapozása, a programban megjelölt kiemelten fontos értékek hangsúlyozásával.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem,

önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.

Tartalma:

Az óvodás korú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, szeretetteljes, derűs légkör vegye körül. Családias légkörben kialakul a gyermekek érzelmi kötődése társaihoz, óvodapedagógusához, dajkájához egyaránt. Ez olyan alaphangulatot ad, ami kapcsolatteremtésre, cselekvésre, játékra ösztönöz. A gyermekek élettere legyen barátságos, otthonos, amit elsősorban az óvodapedagógus tervez meg, de adjon lehetőséget arra, hogy a gyermekek ötletei, elképzelései is érvényesüljenek. Mozoghassanak a gyermekek szabadon a csoportszobában, mosdóban, ezzel is fokozható az otthonosság érzése. Az 5-6-7 évesek megfelelő biztonság mellett, meghatározott céllal, önállóan játszhatnak az öltözőben is.

Legyen minden óvodai csoportnak hagyománya, szokásrendszere, jelképrendszere, szimbóluma, ami sajátos egyéni színezetű légkört biztosít, és ez is mélyítheti a gyermekek összetartozását, együttérzését. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja.

Az otthonosság érzését segítjük elő, ha minden gyermeknek tároló helyet biztosítunk, ahová saját eszközeit, játékait, a sétán gyűjtött „értékeit” beteheti, önállóan gondozhatja, kezelheti.

A beszoktatás időszaka meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához. A szülőkkel együtt teremthetjük meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Nagyfokú körültekintést, gyöngédséget, megértést, türelmet kíván meg a 3-4 éves gyermekek beszoktatása. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodával, már a beiratkozáskor, illetve az óvodába járást megelőzően is. Ha lehetséges, minél hosszabb időn keresztül, fokozatos időcsökkentéssel vesznek részt a szülők ebben a folyamatban. Ez több szempontból nagyon fontos. A gyermekeknek, a szülői együttlét biztonságot ad az új környezet elfogadásához, ugyanakkor a szülő megismeri az óvoda belső életét, a gyermekek napirendjét, szokásait. A biztonságos beszoktatás során viselkedési rendet tanul meg a gyermek, ami segíti a társas beilleszkedését. A beszoktatás ideje alatt a gyermekek elhozhatják magukkal azokat a kedvenc tárgyaikat, amelyekhez ragaszkodnak. Az óvodapedagógusok a szülőkkel előzetesen megbeszélik a beszoktatás menetét.

A sok érdekes, fejlesztő játék mellett az óvodapedagógus személyes kapcsolattal, mesével, ölbeli énekes játékokkal, kedves bábbal, mondókákkal kedveskedik a gyermekeknek.

Türelemmel, tapintattal mutatjuk be a testápoláshoz, étkezéshez használatos tárgyakat. Megmutatjuk azok használatát. A lefekvésnél az új gyermeket különös szeretettel vesszük körül. A nyugalmas légkör megteremtése érdekében leülünk közéjük.

Már beszoktatás ideje alatt a tervezett szokásoknak megfelelően végzik a tevékenységeket, amit sok-sok érzelmi megerősítéssel, játékosan gyakoroltatunk, természetesen figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, szokásait. A nagyobb gyermekek segítenek a kis csoportosok öltöztetésében, körülveszik őket, szeretettel, gyengédséggel.

A családi légkör megteremtése elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak alakulását. Mindehhez gazdag, tevékenységekre épülő óvodai élet szükséges. A közös élmények az óvodás kor végéig biztosítják a gyermekek együttműködését, amiben egymáshoz való viszonyuk formálódik.

A vegyes csoportokban lehetőséget biztosítunk, hogy az azonos korú 5-6-7 éves gyermekek is folytathassanak külön tevékenységeket. /Pl.: mozgásos, dalos játékok, sorversenyek, bábozás, ábrázolás/

A gyermekek pozitív kapcsolata csak akkor alakul ki, ha jól érzik magukat a csoportban. Bizalmuk, biztonságuk kialakulását elősegíti az óvoda felnőtt közössége, gyermekközössége. Ebben kiemelkedő szerepe van az óvodapedagógusnak, aki irányítója, s egyben társa a gyermekeknek. A különféle szociális háttérből érkező gyerekek személyiségfejlesztését, beilleszkedését a közösségbe úgy segítjük, hogy pozitív tulajdonságaira építünk, változatos, egyéni, empátikus hozzáállással, módszerekkel, eszközökkel támogatjuk, hogy közösség elfogadott tagjává váljon. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, korlátokkal együtt. A korlátokat úgy szükséges megszabni, hogy az adott korosztály meg tudjon felelni az elvárásoknak. Mindebben partnerként számítunk a családra is.

A nevelőmunkánk akkor lesz hatékony, ha az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára – egyéni sajátosságait figyelembe véve – érthetővé, vonzóvá tudjuk tenni.

A gyermekek neveléséhez először meg kell teremteni a jó kapcsolatot a szülőkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együttneveléshez. Bizalmas kapcsolatban a gyermekek jellemzőit megismerhetjük, ami elengedhetetlen feltétele az egyéni nevelésnek. Segítsük a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű, és tulajdonságú társaikat. Az óvoda megteremti annak lehetőségét, hogy a gyermek kielégíthesse természetes társas szükségleteit, és a különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelünk.

A felnőtt – gyermek kapcsolatában a következő elvek jelennek meg:

Az óvodapedagógus próbálja megérteni – elsősorban érzelmileg – a gyermekeket. A parancsolás helyett igyekezzon kérdezni, ami elősegíti a megértést, az átérzést. Így elérhető, hogy a gyermekek igénye, akarata, energiája nincs visszaszorítva, hanem más irányba terelhetővé válik.

Magyarázatainkban megjelenik a dolgok pozitív oldala. A gyermekek tevékenységéhez az nagy szabadságot biztosítunk a pontos határok megjelölésével. Mindig röviden, egyértelműen, pozitívan fogalmazzuk meg azt, amit akarunk, vagy amit nem.

A gyermekekkel közösen alakítjuk ki a közösségi élet szabályait. Arra törekszünk, hogy képesek legyünk nevelési taktikát váltani, ha egymást követően eredménytelennek érezzük a befolyásolásunkat.

Segítjük a gyermekbarátságok kialakulását, úgy formáljuk, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak.

Igyekszünk elérni, hogy a gyermekek érdeklődjenek a közösség érdekében végzendő feladatok iránt, érzelmileg éljék át a közös aktivitásból eredő célok teljesítését. Örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös együttlétekbe.

A kialakult összeütközések feldolgozása során formáljuk a gyermekek érzésvilágát. A konfliktust feloldó megbeszéléseket kellő oda figyellel, kivárással hallgassuk végig, hogy véleményt tudjunk mondani a történetekről úgy, hogy a gyermekek saját felelőssége erősödjön.

A csoporton belül minden gyermeket bátorítunk, hogy a belső elégedettsége, pozitív énképe kialakuljon.

Arra törekszünk, hogy agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet az agresszivitásán keresztül. A negatív viselkedési módot szándékosan mellőzni szükséges. Megkülönböztetett figyelmet fordítva a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekekre.

A felnőtt – gyermek társalgásában világos, egyértelmű, építő, előreívó megfogalmazás jelenjen meg, a kívánság tárgyilagos megnevezésével, az ok kiemelésével. Biztosítsunk minden gyermeknek személyes perceket, hogy a jó kapcsolatot megerősítsük. Ezekben a beszélgetésekben a mások és a saját érzések elfogadása és megfogalmazása is hangot kap.

A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélőtárs megbecsülése, értékelése, a kölcsönös engedmény keresése, melyből mellőzendő a megbántás, hibáztatás, gyakori bírálgatás, kioktatás, kiabálás, panaszkodás, prédikálás.

A gyermekek viselkedéskultúráját fejlessze az óvodánkban dolgozó felnőttek bátorítása, türelme, bizalomelőlege és az a szemlélete, ami a sikert észrevételi és a sikertelenséget segít elviselni.

Tilalom helyett a felnőttek adjanak választási lehetőséget a gyermekeknek, hogy önálló döntéseket hozhassanak, és változásra képessé váljanak.

Örömmel dicsérettel jelezzük, és félelemkeltés nélkül jelölje meg a veszélyeket, problémákat.

A humor jó segédeszköz a pozitív töltésű viszonyok ápolásában, a szeretet egy bizonyos formája. A nehézségeket a humor feloldhatja, a görcsösséget megszünteti, ezért gyakran élünk a humor adta lehetőséggel.

A bátortalan gyermekek nevelésekor örülünk a legkisebb előrelépésnek, fejlődésnek is.

A közösségfejlesztő pedagógiai munkát az odafigyelés, meghallgatás, a saját érzések elmondása, mások érzésének meghallgatása, elfogadása hatja át, hogy a gyermekek örömteli optimizmusa fejlődhessen.

A nevelésben segítségül hívjuk a célirányosságot. Elemezzük, vizsgáljuk a gyermekek társas kapcsolatát, viselkedését.

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése sajátos törődést igényel, szükség esetén a megfelelő szakember közreműködésével.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekeknek igényévé válik a viselkedés és helyes cselekvés szokásszabályainak betartása.
- Egymást figyelmeztetik a szabályok megszegése esetén.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják.
- Igényükké válik a tevékenységben való részvétel és együttműködés.
- A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezik. Képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
- Szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit.
- A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Értékelik saját tetteiket, és az elójuk tárt magatartási példákat. Konfliktusos helyzetben társaikkal képesek egyezkedni.
- Érvényesítik kezdeményezőkészségüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

c.) Az anyanyelvi- értelmi fejlesztés és nevelés:

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak.

A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes minta és szabálykövetítéssel, /javítgatás elkerülésével/ - az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére nagy figyelmet fordítunk.

Fontos a beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet fejlesztése tevékenységek során,

anyanyelvi játékokkal.

A mindennapos mesével, beszélgetésekkel, dramatizálással, bábozással szókincsbővítés, nyelvi kifejezőképesség megalapozása, kommunikációs készség fejlesztése. Tevékenységeink során az egyéni bánásmódot, differenciálást alkalmazzuk, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre.

Együttműködünk a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció érdekében.

A változatos tevékenységeket a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, és ismereteire alapozzuk. Ezeken a tevékenységeken keresztül új élményekhez, tapasztalatokhoz, ismeretekhez juttatjuk, az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés feladatai közé tartozik a gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, gyakorlása. Az értelmi képességek: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, problémamegoldó, alkotó gondolkodás és a kreativitás fejlesztése.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén:

- A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- Helyesen használják a névmásokat, névutókat.
- Nyugodtan, figyelmesen tudják végighallgatni a felnőtteket és társaikat.
- Képesek a problémamegoldó gondolkodásra.

6. Az óvodai élet megszervezése:

A program napirendje, heti rendje

A napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. Tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

Célunk, hogy a napirend és heti rend járuljon hozzá a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtéséhez.

Feladat:

- A napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, (kornak megfelelően növekvő) párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. Tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.
- A legtöbb időt a gyermekek legfőbb tevékenysége a játék kapja.
- A napirend és hetirend rugalmassága tegye lehetővé az előre nem tervezett, de a gyermekek személyiség fejlődését szolgáló események beillesztését, vegye figyelembe a

- gyermek önállóságának, ügyességének fejlődését.
- Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatit a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.
 - A napirend és heti rend igazodik az évszakokhoz.

Tartalom:

A gyermekre nagy hatással van a feszültségtől mentes együttlét, az örömteli hangulat, az óvodapedagógus érzelmegazdagsága, az óvoda egész életének átgondoltsága.

Ezért a tervezésnél figyelünk a gyermekek szükségleteire, esztétikus, higiénikus gondozására fordítható időszükségletet. Egész nap során érvényesül a folyamatosság, rugalmasság.

A Köztársaság úti óvodában a napirend kialakításánál szükséges a helyi adottságok miatt a csoportok közötti egymáshoz való alkalmazkodás. /Két csoporthoz egy közös mosdó tartozik./ A gyermekek óvodában töltött idejét tudatosan, élettani szükségleteinek figyelembevételével tervezzük. A délutáni alvás időtartama az életkori igényeknek és egyéni szükségleteknek megfelelően változhat.

Az állandóan /ciklusosan/ megjelenő tevékenységeket biztosítunk, amelyek nyugalmat, folytonosságot, támaszt nyújtanak a gyermekek számára.

Napirend

IdőkeretTevékenységek

6³⁰ – 11³⁰Folyamatos gyülekezés
 Szabadon választott tevékenységek, játék
 Testápolás, folyamatos tízórai
 Kötött és kötetlen tevékenységek
 Szervezett és kötetlen mozgás a szabadban
 Élményszerző séták, kirándulások
 Különleges bánásmódot igénylők fejlesztése

11³⁰ – 12⁴⁵Előkészületek az ebédhez
 Ebéd
 Testápolási teendők
 Előkészületek a pihenéshez

12⁴⁵ – 14⁴⁵Mese,
 Pihenés
 Folyamatos ébredés
 14⁴⁵ – 17⁰⁰Tisztálkodás

Uzsonna
Szabadon választott tevékenységek, szabad játék,
Hazabocsátás

Heti egy alkalommal a kötelezően szervezett mozgáshoz alakítjuk a délelőtti. A tornaszerek mennyisége miatt egyeztetés alapján szükséges az egy-egy napot kijelölünk minden csoport számára.

A heti rend, a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez.

A heti rend, különösen a nevelési év elején, teljesen másképp alakul, mint a nevelési év végén. Különösen a beszoktatás idején figyelünk arra, hogy minél lazább, rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze.

A heti rend kialakításánál figyelembe vesszük az adott csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével. A hely és az időkeret a heti rendben szükség szerint megváltoztatható.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését, különböző kötelező dokumentumok, feljegyzések szolgálják.

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi nevelési program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekkel történő foglalkozások mindegyikét irányítja.

Az óvodapedagógus feladata a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- Éves nevelési terv készítése /naplóban 3 hónapra lebontva, reflexiók/
- Éves tematikus terv /heti bontásban; a naplóban 2 heti fejlesztési ütemterv, reflexiók/
- Egyéni fejlődési napló /anamnézis, megfigyelések, fogadóórák jegyzőkönyve, gyermekmunkák, havi fejlesztési tervek, különleges bánásmódot igénylők fejlesztési terve, Difer mérés, visszacsatolások, orvosi igazolások/
- Az óvodai csoportnapló naprakész, pontos vezetése
- Az étkezési- és mulasztási napló pontos vezetése
- A pedagógus külön tevékenységeinek dokumentálása (gyermekvédelem, báb, mozgás, ábrázolás, nyelv- és beszédfejlesztés, Bozsik-program, ének)
- Hospitálások dokumentálása

III. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

1. Az óvoda és a család:

Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A szülő tud legtöbbször a gyermekéről, ő ismeri legjobban a gyermeke igényeit, szükségleteit, a pedagógus pedig szaktudása és tapasztalatai alapján hatékony segítséget tud adni a gyermekek fejlesztéséhez.

A család és az óvoda korrekt és partneri együttműködése elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében.

Körülbtekintően szervezzük meg az együttműködés formáit az információk áramlását.

Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, azaz keressük a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A kapcsolattartás formái:

- családlátogatás
- "szülő beszoktatás"
- napi tájékoztatás
- szülői értekezlet
- nyílt nap
- a szülőkkel együtt szervezett rendezvények, ünnepek, kirándulások
- közös ajándékkészítés
- fogadóóra

2. Az óvoda és a bölcsőde:

Figyelembe vesszük a bölcsődei csoportból érkező gyermekek kialakult szokásrendszerét és nevelési szintjüket, erre építve alakítjuk tovább óvodai fejlesztésüket.

Kapcsolattartás formái:

- kölcsönös látogatások
- közös nevelési értekezletek

3. Az óvoda és iskola:

Együttműködés az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében. Törekszünk egymás nevelési céljainak a nevelés fejlesztés tartalmi megvalósulásának kölcsönös megismerésére.

Kapcsolattartási formák:

- az iskola, óvodalátogatások, tapasztalatcserek
- közvetlen kapcsolattartás az alsós tanítókkal
- konzultáció óvodából iskolába érkező gyermek átmeneti állapotának jellemzőiről
- iskolai beilleszkedéssel kapcsolatos tapasztalatok megbeszélése

- konzultáció az óvodai nevelés sajátosságairól
- visszacsatolás a partneri igény/elégedettség mérés eredményeiről

4. Óvoda és a fenntartó:

Az óvoda és az önkormányzat közötti kapcsolat együttműködő. Az önkormányzat tiszteletben tartja a nevelőtestület szakmai önállóságát. Anyagi lehetőségétől függően támogatja az óvoda ésszerű kezdeményezéseit.

5. Az óvoda és a közművelődési intézmények /könyvtár, Művelődési Ház, Múzeum/

A nagycsoportosok rendszeresen látogatják a könyvtárat. A Művelődési Házban bemutatásra kerülő gyermekműsoroknak, kiállításoknak rendszeres látogatói az óvodásaink.

6. Óvoda-egészségügyi szervek:

Védőnő rendszeresen látogatja a gyermekeket, figyeli fejlődésüket.
Orvosokkal a kapcsolat együttműködő.

7. Óvoda-szakmai szervezetek:

Szükség esetén igénybe vesszük a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat szolgáltatásait (iskolai érettségi vizsgálat, logopédus, pszichológus).

A Pedagógiai Oktatási Központ által szervezett továbbképzéseken, konferenciákon, fórumokon rendszeresen részt veszünk.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé jelzőrendszerként működünk; fogadjuk az ő jelzéseiket is.

IV. A PROGRAM TEVÉKENYSÉGI FORMÁI

1. Játék

Célunk: a belülről indított és vezérelt játéktevékenység a gyermekek által szabadon kezdeményezett, spontán játék elősegítése.

Élmények, otthoni tapasztalatok többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása.

Feladat:

- Nyugodt légkör, elegendő idő és inger gazdag, kíváncsiságot keltő, mobilizálható játékhely biztosítása.
- A játékhoz szükséges eszközök folyamatos biztosítása.
- Az óvodában megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása a gyerekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
- Tudatosan megengedő, támogató, biztonságot adó jelenléttel, nyugodt légkör megteremtésével és a játék közösen elfogadott normáinak indirekt képviselésével a beszédkedv, a közlésvágy motiválása.
- A szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a játékba integrált tanulás során.
- A játék közbeni normák közvetítésével az iskolai beilleszkedéshez szükséges lelki, szociális érettség közvetett segítése.
- A szabad játék és játszótárs biztosítása, játéktámogató magatartással, reflektív attitűddel (differenciált reagálás, egyéni bánásmód) a szülők szemléletformálása.
- A játék közben keletkező szorongások, indulatok, feszültségek, vágyak feldolgozása, elrendezése, megoldása a külvilágból nyert tapasztalatokba ágyazva.

Tartalma:

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása: légkör, hely, idő, tapasztalatszerzés, élmények.

Alkotó kedvű légkört elsősorban olyan játék biztosításával érünk el, ahol a gyermek szabadon dönthet abban, hogy kivel játszik, milyen játékot választ, milyen témát dolgoz fel, milyen eszközzel jeleníti meg azt, milyen helyet választ és mennyi ideig tart a játéka. Megteremtjük mindezekhez a feltételeket. A játékos légkört segíti a sok új ötlet is, a kellő időben adott segítség megerősítése.

A csoportban csak annyi szabályt vezetünk be, ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, a szabad játékot, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását.

Az oldott légkör segíti a gyerekek kreatív ötleteinek szabad áramlását, a másik gyermek meghallgatását, az alkotó együttműködés kialakulását.

A megfelelő, kiegyensúlyozott csoportlégkört elfogadó, segítő, támogató attitűddel,

differentiált módszerekkel, multikulturális – interkulturális szemlélettel is biztosítjuk.

A játék közben szorongások, indulatok, feszültségek, vágyak dolgozódnak föl a külvilágból nyert tapasztalatokba ágyazva, elrendeződnek, megoldást nyernek.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

A szabad játék során a gyermekek feszélyezettség nélkül tudnak önállóan vagy társaikkal önfeledten játszani.

Kezdeményezésünkre a gyerekek szívesen vesznek részt az énekes és mozgásos játékokban. A képességfejlesztő játékoknál a gyermek válasszon szabadon a felkínált szerepek, játékhelyzetek, társak között. Az együtt játszás során megteremtjük a kezdeményezett játékhoz szükséges témát, eszközöket, szabályokat és a helyet. Az óvodapedagógus őszinte játéka mély átérzésre serkenti a gyermekeket. Az oldott légkör érdekében bátran használunk humoros kifejezéseket és tréfás szavakat.

A különböző típusú játékokhoz szükséges hely biztosítása

A gyermekek a csoportszobában szükség szerint önállóan, vagy amíg erre nem képesek, az óvodapedagógusok segítségével alakítják ki játékuk számára megfelelő helyet. A csoportszobákban helye van a többféle állandó és variálható, vagy új elkülönített kuckóknak.

Élményszerző séták során összegyűjtött tárgyak, termések, növények, képek a kincseket őrző sarokban kapnak helyet, amit a gyermekekkel alakítunk ki és rendezünk különböző szempontok alapján.

A rajzolásnak, festésnek, barkácsolásnak meg van az állandó helye. Az ehhez szükséges kellékek, anyagok, eszközök játékidőben is a gyerekek rendelkezésére állnak.

A gyermekek játéktere lényegesen megnövekedik az udvaron, ezért ösztönözzük őket arra, hogy minél több nagy mozgásos tevékenységet folytassanak. Az időjárás függvényében segítjük az udvari szerepjáték kibontakozását /pl. A népi játékok, közlekedési játékok, ügyességi és sportjátékok feltételének megteremtésével stb./

A játékhöz szükséges idő

A játéktevékenység az óvoda kinyitásával elkezdődik. A gyermekek ettől kezdve szabadon választott játékkal játszhatnak. A játék folyamatosságát a folyamatos napirend jól biztosítja, így a gyermekek egybefüggően, a játékok elrakása nélkül játszhatnak több órán keresztül.

A 3-4 éves gyermekek szinte egész nap játszanak, egyedül, óvodapedagógussal, egymás mellett, kivéve a tisztálkodás, alvás és étkezés idejét.

Az 5-6-7 éves gyermekek már összeszokott csoportokban játszanak. A csoportok kialakulásához, szerepek elosztásához több időre van szüksége mint a kisebbeknek. Ezért figyelemmel kísérjük a játékot és arra törekszünk, hogy csak akkor ajánljunk más játékot, ha már

a gyermekek játéka felbomlóban van, s azt a körülmények miatt szükségesnek látjuk.

Az 5-6-7 éves gyermekeknek biztosítjuk a több napon keresztül tartó játékot, hogy olyan tulajdonságuk, mint pl. állhatatosság, kialakulhasson.

A napi életszervezésben arra törekszünk, hogy a gyermekek minél több időt kapjanak az udvari játéktevékenységhez. A reggeli órák, a tízórai utáni idő, a legnagyobbak korábbi ébresztése növeli a játékban eltöltött időt.

A kreativitást segítő játékeszközök

A játékeszközök olyan tárgyai a cselekvésnek, amelyek kibontakoztatják és gazdagítják a gyermekek elképzeléseit. A játékhoz olyan eszközt biztosítunk, mely ízléses, praktikus, egyszerű félkész játék, hogy sokféle ötlet megvalósítható legyen.

A 3-4 éves gyermekek játékához sok eszközre van szükség. Elsősorban a gyakorló játékhoz, amelyek fejlesztik a gyermekek pszichikus funkcióját, másodsorban a hagyományos szerepjátékokhoz szükséges kellékek /papás-mamás, fodrászos, orvosos stb./, amely ösztönzi a gyermekeket a szimbolikus szerepjátékra.

A 4-5-6-7 éves korosztálynak bővítjük az eszközválasztékát, elsősorban a szerepjátékokhoz kapcsolódó kellékekkel, félkész játékokkal, az azonosulást segítő ruhadarabokkal, másodsorban értelem és képességfejlesztő játékokkal, amit a gyermekek egyénileg vagy mikro csoportban óvodapedagógussal vagy egyedül játszanak.

Az udvari játékok zömmel a gyerekek nagy mozgását elégítik ki, de ha az időjárás megengedi, mód van kirakni a csoportszobai játékeszközöket, s ott is megteremteni a nyugodt kreatív játékot /barkácsolást, rajzolást, festést, konstruálást stb./

A gyermekek tapasztalatainak gazdagítása, élmények szerepe

A gyermekek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal a játék tartalmát gazdagítják. Lehetővé tesszük, hogy a családban, óvodában tágabb természeti- és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermekek újra és újra a játékidőben is átélhessék.

A programunkban kiemelt szerepet kapnak a séták, a kirándulások. Ezek fejlesztő hatása meg kell, hogy mutatkozzon a gyermekek tapasztalatgazdagságában.

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének alakítása, a gyermekek egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodva

A gyermekek játékában keverednek a különböző játékfajták, folytatódik az a fajta

manipulálás, amely a játékeszközök rakosgatásában érhető utol, vagyis a gyakorló játék. Ezért legyen módja a gyermekeknek megismerni az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait, így a véletlen cselekvéshez örömrész társul. Ez az örömrész ad alapot a cselekvés többszöri megismétléséhez, amely szinte ritmikusan jelentkezik.

Biztosítjuk a gyakorló játékhoz szükséges eszközöket, és mintát adunk a játékok helyes használatához, a játékok elrakásához. Ez a tevékenység jól fejleszti a szem-, kéz koordinációt.

Figyelemmel kísérjük a gyermekek halandzsázását. A többszöri ismétléssel elmondott szöveg ritmusa a gyermekekben pozitív érzelmet kelt.

Az udvaron is biztosítjuk a gyakorló játék lehetőségét. Erre legalkalmasabb a homok, víz, kavics és olyan kisebb-nagyobb tárgy, melyet a gyermek saját szabályai szerint rakogat.

Segítjük a gyermek játékát továbbfejleszteni. Már a legkisebbeknél is megjelenik a szerepjáték. Szervezünk és vállalunk olyan szerepeket, hogy a különböző kapcsolatok kialakítása minta legyen a közös cselekvéshez.

Ösztönözzük, hogy a gyermekek vállaljanak szerepeket, használjanak szimbólumokat, a „mintha” helyzetek megteremtéséhez. A szerepjáték tükrözi a gyermek egész eddigi életét, személyiségét, tehát nagyon sok egyedi vonás van benne. A gyermek szociális tanulással a felnőtt mintáról sajátítja el, tanulja meg az erkölcsi értéket, a társadalmi együttélés szabályait. Fejlődik képzelete egy-egy kitalált történet eljátszásával.

A rendszeres, többször ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a dramatizálásnak, bábozásnak. Az egyszerű mesék megjelenítésében az óvodapedagógus is résztvevő, modellt nyújthat egy-egy szereplő megformálásához. Kezdetben minél több kelléket használunk a képzeleti képek megjelenítéséhez, illetve a beleélő képesség, önkifejezés fokozása érdekében.

A bábozás először az óvodapedagógusok előadásában jelenik meg. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges kellékeket alkalmanként a gyermekekkel közösen készíthetjük el.

A szerepjátékot és a dramatizálást kiegészíti az építő, konstrukciós játék. Később legyenek képesek arra, hogy bonyolultabb formákat, tárgyakat, alkotásokat hozzanak létre. Használják különböző anyagokat, eszközöket.

A konstrukciós játékhoz kapcsolva megjelenik a barkácsolás, ami nem öncélú, az elkészített eszközökkel játszanak a gyermekek, legyen funkciójuk. Fontos a folyamatos gyűjtőmunka és az eszközök megfelelő elhelyezése, hogy a gyermekek bármikor hozzáférjenek.

A gyermek konstrukciós játékára jellemző a formagazdagság. A gyermek élje át az „én készítettem” alkotás örömet.

Megszerettetjük a szabályjátékokat. A gyermekek játsszanak olyan egyszerű szabályokhoz kötött ügyességi- és szabályjátékokat, amelyek könnyen betarthatók.

Tervezünk olyan szabályjátékokat, amelyek a gyermekek mozgásigényét is kielégíti. A gyermekeknek adjuk meg azt a lehetőséget, hogy ők is hozzanak létre szabályokat. Legyenek a játék vezetői maguk a gyermekek is.

A nagyobb gyermekek játékában is megjelennek a különböző játékfajták. Dominánsan jelentkezik az érzelmmel telített szerepjáték, a „mintha” helyzet, amelyhez különösen erős képzelőerő társul.

Segítjük a gyermekeket abban, hogy játékelgondolásuk fejlődjön. Megjelenik a többféle ötletből kialakított tartalmas játék, ami fejleszti a gyerekek kommunikációs képességét, szabálytanulási készségét, társakhoz való viszonyát, az együttes cselekvő képességet.

A szerepjátékot és a dramatizálást kiegészíti az építő, konstrukciós játék. Később legyenek képesek arra, hogy bonyolultabb formákat, tárgyakat, alkotásokat hozzanak létre. Használják különböző anyagokat, eszközöket.

A gyermekek beszédképességének fejlesztése játék közben

A játék számtalan lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására.

Az óvodapedagógus szerepvállalásai modell értékűek a szókapcsolatok, nonverbális jelzések /mimika, gesztus/ hanglejtés, hangsúly, hangerő, hangszín tekintetében.

A hangszínnel, hangerővel bánni tudást a dramatikus játékok segítik elő. Az óvodapedagógus által kezdeményezett anyanyelvi játékok adjanak teret az artikuláció, szókincs kifejezőképesség fejlesztéséhez.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték
- Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák
- Képesek bonyolult építményeket létrehozni
- Kedvelik a szabályjátékokat és képesek a normák betartására
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által elvárt viselkedési szabályok

2. Verselés, mesélés:

Célja: A gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a mágikussággal, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

Feladat:

- Oldott, derűs légkör teremtése, melyben a gyermekek természetes közlési vágya, a

meglévő ismereteinek különféle élethelyzetben való gyakorlása fejlődik, és fejleszthető.

- Életkori sajátosságokhoz igazodó anyanyelvi és mozgásos játékok beépítése a mindennapi tevékenységekbe.
- Népi, klasszikus és kortárs multikulturális, interkulturális irodalmi, esztétikai élmények közvetítése, hagyományok ápolása.
- Beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása, figyelembe véve a gyermeki személyiségvonásokat és szükségleteket (meseprodukció, drámajáték és dramatizálás, bábjáték, elbeszélés, képolvasás, anyanyelvi játékok, beszélgető körök, interaktív játékok).
- Megfelelő anyagválasztással kifejező előadásmóddal, az irodalom nyelvi stilisztikai eszközeinek kihasználásával a gyermeki beszéd – kommunikáció fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális fejlesztésének szakemberrel történő összehangolása.
- A nemzeti, etnikai gyerekek irodalmi kultúrájának közvetítése.
- A mesélés szerepének megismertetése a szülők körében a szülők nevelési szemléletének formálása.

Tartalom:

Óvodánkban az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek fontos eszközei a játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki – érzelmi élményeket adnak. A mese olyan élmény a gyermekek számára, melyet mélyen átélnek mesehallgatás során. Az élmények újbóli átélését segítjük elő azzal, hogy több napig mesélünk egy mesét. Ezt azért tesszük, mert a mese a sokoldalú személyiségfejlesztő hatását a többszöri átélés során fejti ki a legjobban.

A gyermek a mese cselekményével együtt a fantáziáját szabadon szárnyaltathatja. Az érzelmek és indulatok felszínre hozatala mindig a meseszereplők által valósul meg. Velük örül, izgul, szomorkodik, szeret, fél, hűsködik stb.

A mese közege a nyelv. Fontos, hogy csak nyelvileg tiszta és értékes mesét, mondókát, verset halljanak a gyerekek. Ezért válogatunk főleg a népköltészetből és neves gyermekvers, meseíróktól, költőktől. Így azt gondoljuk, hogy a meseélményen túl az anyanyelvünk eredetére, szépségére is ráébredtjük és fogékonytá tesszük a gyermeket.

A mesélésre állandó helyen /mesekuckó, meseszőnyeg/ kötötten kerül sor minden délelőtt. A mesélés fejből és könyvből történik, törekedve a kifejező, átélő előadásmódra.

A dramatikus játék megszervezett tevékenység, amit több napon keresztül készítünk elő. Először közösen kiválasztjuk a helyszínt, azután eldöntjük, hogy ki, milyen szerepet játszik. Megszemélyesítjük a tárgyakat is, így mindenki szerephez jut.

A dramatizálás során megjelenik az improvizáció – mozdulatokban, gesztusokban, mimikában.

A bábozás megszerettetésére is nagy gondot fordítunk. A bábozást, mint módszert, rendszeresen alkalmazzuk a meseciklusok során. A meseélményen túl megfigyelhetik, hogyan kell bánni a bábokkal. Eleinte improvizálunk a bábokkal úgy, hogy mi is velük játszunk. Csodás, mesés történetek születnek. Ezáltal fejlődik improvizációs készségük, helyes reagálási készségük, viselkedésük, gyakorolják a helyes kommunikálást és megtanulnak spontán együtt – egymással bábozni, akár egy mesét is.

Versek is nagyon fontosak a gyermekek művészi nevelése során. A vers fő esztétikai forrását a ritmusa, zeneisége adja. A versek nem a szavak tartalmát töltik meg, hanem a szavak hangulatának érzetét keltik fel a gyermekekben.

Megérettetjük az anyanyelvünk varázslatos szépségét, s ezáltal maradandó élmény lesz a gyermekek számára a vers. Hogy milyen verset ismernek meg a gyermekeink, az rajtunk múlik. Ezért minél többet válogatunk gyermekköltészetünk hallatlan gazdag, sokszínű és változatos anyagából.

Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Sok múlik az óvodapedagógus előadásmódján, hogy tud-e azonosulni a vers hangulatával, megkeresi-e a legmegfelelőbb alkalmat, helyet, időpontot, a vonzó hangnemet a vers előadására.

Az óvodapedagógus mesélése, versmondása példaértékű, hiszen a gyermek azt igyekszik utánózni. Nyelvtanilag helyes, tiszta beszéddel, kiejtéssel, megfelelő artikulációval tolmácsolja az irodalmi alkotást.

Igyekszünk séták, mikro csoportos tevékenységek, játékok során elmondani egy-egy témához illő népi mondókát, verset, ami a gyermekekben később észrevétlenül rögződik.

A gyermek saját vers – és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- Megjegyeznek tíz – tizennégy gyermekmondókát, hat – nyolc verset, és tizenöt – húsz mesét.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni, s azt mozgással megjeleníteni, kifejezni.

3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célja: Minél több zenei élménnyel az éneklés megszerettetése, a zenei hallás, ritmusérzék fejlesztésén keresztül a zenei anyanyelv- és ízlés megalapozása, a zenei kreativitás fejlesztése.

Feladat:

- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- Megfelelő légkör kialakításával az érzelmi motiváltság biztosítása.
- A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása. A gyermekek minél több olyan zenei élményhez juttatása, amely megalapozza zenei anyanyelvüket, fejleszti gondolkodásukat és kommunikációs képességeiket.
- A gyermekek zenei képességének (hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének harmonikus, szép mozgásának), kreativitásának fejlesztése, énekes népi játékok az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások segítségével.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei képességfejlesztő játékokkal.
- A környezet hangjainak, zörejeinek megfigyelése.
- A nemzeti, etnikai gyermekek zenei kultúrájának közvetítése.
- Beszéd és zenei hallás fejlesztése. Különböző nyelvtani megoldások, választékosa kifejezések, párbeszéd, dramatizálás gyakorlása. A beszédszervek koordinált mozgásának fejlesztése, a hangzók helyes formálásának gyakorlása, beszédtechnika fejlesztése, fogalomalkotás, szókincsbővítés, beszédhibák javulása. Az egyéni megszólalás bátorítása természetes játékhelyzetekben (felelgetős énekes játékok).

Tartalom:

Ének-zenei nevelésünk során főleg Forrai Katalin: Ének az óvodában c. kötetére támaszkodunk, igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokból is merítünk.

Az óvodai zenei nevelés során a gyermekek mondókákat, énekes játékokat, komponált gyermekdalokat ismernek meg. A mondókák, énekes játékok a zenei anyanyelvünk művészi értékei.

A 3-4 éves gyermekek ismerkedjenek meg elsősorban olyan ölbeli játékokkal, amelyeket a felnőttekkel közösen játszanak. Legyen ezek között arc – kéz – ujj és lovagoltató játék.

A szeretet-kapcsolat, a biztonságérzet kialakításának egy láncszeme a tapintásos kontaktussal összekapcsolt zenei élmény.

Olyan énekes játékokat ismerünk meg, amely álló helyzetben, játékos mozdulatokkal eljátszhatók. Ezek párosulhatnak térdütögetéssel, zárt lábú rugózással, jobbra- balra kis hajlongással.

Az alkalmi dalokhoz utánpótló mozdulatokat, játékokat találunk ki.

Dalanyag: 5-7 mondóka, 10-14 játékdal, 2-3 műdal.

A 4-5 éves gyermekek dalanyaga: 12-15 játékdal, 4-6 mondóka, 3-4 műdal. A körjátékok közül az óvodapedagógus már nehezebbet is választ: csiga, kígyóvonal, páros körben járásos.

Az 5-6-7 éves gyermekek dalanyaga: 15-20 gyermek-játékdal, 5-6 műdal, 4-7 mondóka.

A legidősebb óvodások szabálytartó képessége megengedi, hogy az óvodapedagógus bonyolultabb párcsere, kapus, hidas játékokat is tervezzen, ami e korosztály néptáncának is tekinthető.

Variáljuk az énekes játékok mozgásanyagát olyan egyszerű táncos lépésekkel, amit a felnőtt minta utánzásával követni tudnak.

Elősegítjük a gyakori énekléssel a gyermekek tiszta éneklését. A belső hallásfejlesztés terén a gyermekek életkorának megfelelően gyakoroljuk a magas- mély, gyors – lassú, halk – hangos fogalmakat, kapcsoljuk össze tempóváltással, dallambújtatással.

Sokat foglalkozunk a finomabb hangszínek felismerésével, beszéd- illetve énekhangon, hangszereken játszott zenében, különböző tárgyak által keltett zörejekben.

A fokozatos ritmusfejlesztés eredménye lesz, hogy a gyermekek érzik az egyenletes löktetést, gyakorolják a dalok, mondókák ritmusát, ezeket a későbbiekben össze is kapcsolják.

Zenei formaérzék fejlesztő játékokat játszunk, hogy különböző mozgással megérezzék a motívumok hosszát.

A egyes életkorú csoportokban fontosnak tartjuk a második félév során a nagycsoportos korúak közös énekes – dalos játékát.

Óvodánk ének-zenei fejlesztésének formái:

Az ének-zenei nevelés akár kötött, akár kötetlen formában történik, hasson a gyermekek érzelmeire, leljék örömeiket az éneklésben. A gyermekek a nap folyamán is szerezhettek zenei élményeket, játék közben dúdolhatnak, énekelhetnek, séták alatt hallhatnak zörejeiket, hangokat.

Zenehallgatás az óvodában:

Az óvodai zenehallgatás feladata, hogy a gyermekeket a zene figyelmes hallgatására neveljük és felkeltsük a zene iránti érdeklődésüket.

Ismerjenek meg népdalokat, más népek dalait, műdalokat, hangszereket, zenei műveket klasszikus és kortárs szerzőktől egyaránt.

Az előadás legyen mintaszerű. Fontos, hogy a zenehallgatáshoz teremtsünk derűs, nyugodt légkört.

Törekedjünk arra, hogy a szülők figyelmét felhívjuk a túl sok, válogatás nélküli gépzene káros hatására.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek örömmel játsszanak énekes játékokat.
- Merjenek és tudjanak egyedül is énekelni, mondókázni.
- A zenehallgatásra szánt műveket figyelmesen hallgassák.
- Különböztessék meg a zenei fogalompárokat.
- Tudjanak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- Érezzék az egyenletes lüktetést és a dalok, mondókák ritmusát.
- A gyermekek ismerjék fel és különböztessék meg a környezetükben található hangokat.

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célja: A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi szabad önkifejezése. A gyermekek tér – forma – szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladat:

- Az önálló gyermeki alkotó tevékenység feltételeinek megteremtése, örömteli alkotó légkör kialakítása.
- A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának minőségének fejlesztése.
- Mozgással, cselekedtetéssel, vizuális élmények biztosításával az észlelő funkciók változatos gyakoroltatásával, párhuzamosan végezhető tevékenység szervezéssel sokszínű tapasztalatok nyújtása.
- Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, a környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása, fejlesztése a népi motívumok alkalmazásával.
- Önértékelésre, egymás munkájának megbecsülésére nevelés.
- Az ábrázolási tevékenységükben lassan fejlődő, esetleg diszgráfia tüneteit mutató gyermekek egyéni fejlesztése, folyamatos jelzés a szakembereknek.
- A cigány nemzetiségi vizuális kultúra sokszínűségének, egyes díszítő elemeinek megismertetése
- A tehetséggondozás keretein belül gyermekeknek kiírt pályázatokon, „BÁB-MOZGATÓN” való részvétel.
- A vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztése: megszólítás, szándéknyilvánítás, kérdés, tudakozódás, különböző mondatfajták használata, aktív és passzív szókincs bővítése, véleménynyilvánítás, döntés, az ábrázoltak szóbeli elmondása, formák, színek magyarázata, a barkácsoláshoz szükséges eszközök, anyagok megnevezése.

Tartalom:

A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az ábrázoló tevékenységre egész nap folyamán lehetőséget biztosítunk. Maga a tevékenység – s ennek öröme – a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.

Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben megfelelő eszközök szükségesek. Az eszközök kiválasztásában a praktikum, a célszerűség és az esztétikum dominál. Az alkotó-alakító tevékenységekhez a megfelelő hely olyan tér, ahol a mozgó gyermekektől védett az alkotó köre. A munkaasztalt úgy alakítjuk ki, hogy max. 6 gyermek egyszerre kényelmesen elférjen. Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, amelyben a gyermekek szívesen kapcsolódnak be az alkotó munkába, az elrontott, sikertelen lépéseket javíthatják.

Feladatunknak tekintjük megismertetni a gyerekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és a kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

3-4 éves korban: Az ábrázolás lesz a játékelmények fontos, új terepe. Firkálgatnak, rajzolgatnak különböző méretű papírokra.

Felkeltjük érdeklődésüket a festés iránt, felületfestés, nyomatkészítés /termés, kéz, textil stb./

Megismertetjük a gyerekekkel a különböző anyagokat, egyszerű munkafogásokat, technikai alapelemeket. A tevékenységek a képalakításra, a plasztikai munkákra és az építésre alapozva szerveződnek.

Sétáink, építkezéseink során megismerkedünk az anyagok sokszínű tulajdonságaival.

A mintázásban megismerik az anyagok /gyurma, agyag, lisztgyurma/ alakíthatóságát: nyomkodva, ütögetve, karcolva, gömbölyítve, sodorva stb.

Bekapcsolódnak a nagyok barkácsolásába: egyszerű termésbábok, krumpli nyomdás terítő, dobozból ház, autó stb.

Elősegítjük, hogy a kezdeti formák az idő előre haladtával képpé álljanak össze. Szívesen és bátran tudjanak is beszélni munkájukról.

4-5 éves korban: Bővítjük és gazdagítjuk az alkotó-alakító tevékenységet. Megjelenik a szándékos képalakítás önálló igénye, amit a megfelelő technika megtalálásával segítünk elő.

Megjelenik az emberábrázolás, a környezet tárgyait, személyeinek ábrázolása.

Ismerkedünk a színkeveréssel. Használunk minél több kelléket rajzaikhoz: ceruza, kréta, viaszkréta, filctoll, színes ceruza, pasztellkréta. Festésüknél tökéletesedik az ecsetfogás és használat, miközben ügyelnek a festék és víz arányára.

Tudjanak a játékuhoz kapcsolódóan egyszerűbb eszközt készíteni.
Mintázásuk, plasztikai munkáik színesednek karcollással, díszítéssel, összeragasztással.
A rendrakás a gyermek természetes igényévé válik.

Bátran használják az ollót, színes papírokból, fonálból, ragasztóval képet hoznak létre.
Ismerkedünk a varrás, szövés alapelemeivel, esetenként végzünk egyszerűbb hajtogatást.

5-6-7 éves korban: A rajzolás festés, ragasztás témáit színesítjük. Az egyszerűbb mese, vers, dal illusztrációja színesedik a technikák ötvöztetésével, variálásával pl.: hajtogatás, természetragasztás, nyomatkészítés...

Törekszünk az eredeti megoldásokra, egyéni forma és színvilág kialakítására. Segítjük a bábok, játékkellékek, ajándékok elkészítését.

Azokban a tevékenységekben, amiben a gyermekek nagyobb szabadságot élveznek az anyagok, technikák megválasztásakor, eredetibb művek születnek. Igyekezünk bevonni óvodánk mindennapi életébe a szülőket is. A szülőknek régi kismesterségeket mutatunk be pl.: szalmafonás, karácsonyfa díszek, tojásfestés, adventi koszorú készítés, gyöngyfüzés, mézeskalács készítés. Ezeket akár a gyerekekkel együtt, akár külön készítjük mindig sikeresen.

A gyermekek munkáinak kiállítása ösztönzőleg hat a szülőkre /otthoni ábrázoló tevékenységre /és fontos a gyerekek számára is.

A hátrányos helyzetű gyermekek otthoni környezetében hiányoznak azok a tárgyi feltételek, amelyek az ábrázoló tevékenységekhez szükségesek. Ezért ők több oda figyelmet igényelnek.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Az eszközöket készségszinten kezelik.
- Mondanivalójukat vizuálisan ki tudják fejezni.
- Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat.
- Képzőművészeti alkotásaikban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- Téralakításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket.
- Emberábrázolásukban megjelenítik a részformákat is.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.

5. Mozgás

Célja: A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában. A természetes mozgáskedv fenntartásával a mozgás megszerettetése.

Feladat:

- Rendszeres mindennapi mozgással az egészséges életmódot erősítő tevékenységek biztosítása, az egészséges életvitel kialakítása, a gyermek egészségének megőrzése, edzése.
- A játékos mozgás, torna által a mozgás igény kielégítése, felkeltése, mozgáskultúra fejlesztése, az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése, a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség fejlesztése, mozgásra készítő, biztonságos környezet kialakítása.
- A testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség) a fizikai erőnlét a koordinációs készségek és a térérzékelés tudatos fejlesztése.
- A tehetséggondozás keretein belül tornaversenyeken, ovi-focin való részvétel.
- A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésének a szókincs, az elvont gondolkodás, a keresztcsatornák fejlődésének segítése a mozgásformák megnevezésével.
- Az egyéni lemaradásokat kompenzáló speciális mozgásos játékok közvetítése a hátránnyal küzdő gyerekeknek, szakemberrel egyeztetve.
- Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énkép alakulás támogatása.

Tartalom:

A mozgás sokoldalú tevékenység, amely az egész óvodai életet átszövi. Az óvodába kerülő gyermekek szeretnek mozogni, szökdelni, ugrálni, futkározni, csúszni-mászni. Arra törekszünk, hogy megőrizzük, ha szükséges felkeltsük ezt a mozgáskedvet, és tudatosan építsünk rá.

Fontos a mozgásra inspiráló környezet alakítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, valamint a szükséges szabályok megtanítása. Úgy alakítjuk ki a gyermekek napirendjét, hogy az egész nap folyamán biztosítsunk számukra megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységekhez a csoportszobában és az udvaron egyaránt, a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez igazodva.

Nemcsak az udvaron, sétáinkon és kirándulásainkon is kihasználunk minden lehetőséget és helyet a szabad mozgásra.

A szervezett tevékenységben használt eszközöket is kivisszük az udvarra. /pl.: labdák, padok, karikák/ A szabad játéktevékenységben feladatunk, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet.

A egyes csoportokban nagyon fontos, hogy a nagyobb, aktívabb mozgást és a nyugodt tevékenységet kedvelő gyermekek megtanuljanak egymáshoz alkalmazkodni, tartsák tiszteletben egymást, figyeljenek társaikra. Ehhez elengedhetetlen bizonyos alapvető szabályok megtanítása, betartása.

A rendszeres mozgás során fejlődnek a gyermekek pszichikai, testi, értelmi és szociális

képességei, eredményeként egészségesebbek lesznek.

A gyermekek nagymozgása /járás, futás, kúszás, mászás/ jól fejleszthető az óvoda udvarán, ahol tér, mozgásfejlesztő eszközök állnak a rendelkezésünkre. A szabad mozgás zavartalan gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismétlésére. A mozgásos tevékenységeket, azok eszközeit mindenkor a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez méretezzük.

A 3-4 éves gyermekek irányított mozgásos tevékenysége során a nagymozgások fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. Ismerkedünk a futásgyakorlatokkal pl. /futás különböző irányban, futás feladattal, különböző futásformák gyakorlása/. Játsszunk ugrásgyakorlatokat /pl. szökdelések, sorozatugrások, rövid nekifutásból fellepés, majd leugrás/ ismerkedünk a dobásgyakorlatokkal, labdagyakorlatokkal /babzsák/, /pl. hajítás helyből távolba/.

A mozgásos játékok teret adnak a támaszgyakorlatok gyakorlására is /pl. csúszások, kúszások, mászások/. Talajtorna eleme is megjelenik a játékokban. /gurulás a test hossz tengelye körül/. Minél több egyensúlyozó játékot játszunk. Alkalmazunk többféle kézi szert a különböző típusú mozgásos játékokhoz. A mozgásfejlesztő játékoknál készítjük a gyermekeket az elvárható erő kifejtésre. Rendszerint megmutatjuk a helyes mintát és igényeljük a mozdulatok pontos, esztétikus utánpótlását.

A 4-5 éves gyermekek természetes mozgásában még mindig a nagymozgások fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. Az irányított mozgásos játékokban megjelennek a futásgyakorlatok /pl. fússanak három, négy akadályon át, fel- és lelépéssel, átbújással, tárgy hordozással stb./ Szervezzük ugrásgyakorlatokat /pl. egy lábon, páros lábon, szökdelésekből, valamint felugrás két lábra és leugrás két lábra, játékos helyből távolugró verseny/. A dobásgyakorlatok során próbálgatjuk a célba dobást egykezes felső dobással, babzsák távolba hajításával, haránt-terpeszállásból. Gyakran játszunk labdagyakorlatokat, annál jobban tudják a labdát feldobni és elkapni, különböző testhelyzetben gurítani.

Az irányított mozgásos játékok során gyakoroljuk a támasz-gyakorlatokat /pl. csúszást, kúszást, mászást, talajon és szereken/.

A talajtorna anyagaként megjelenik a gurulóátfordulás és a kézen-állás előgyakorlata „a csikó rugdalózás”. Kiemelt szerepet kap az egyensúlyérzék fejlesztése, a szem-kéz, szem-láb koordináció differenciálódása. Játsszunk egyensúlyozó játékokat 5 cm széles vonalon, vízszintes és rézsútos szereken.

Tervezzük lábboltozatot erősítő speciális járás- és gimnasztikai gyakorlatokat. A csoportban alkalma van a gyermekeknek szabadidőben is ismételtetni a szervezett foglalkozáson megismert mozgáselemeket.

Az 5-6-7 éves gyermekek mozgása már összerendezettebb, harmonikus ritmusú. Sokféle

mozgáselemet ismernek, amit játékos formában szívesen ismételnék. Hangsúlyt kap ennél a korcsoportnál az észlelés, az alaklátás, formaállandóság mozgás közbeni fejlesztése, a finommotorika alakítása és a szabályjáték gyakorlati alkalmazása. Egyre gyakrabban tervezünk kisebb testrészekkel végzett mozgásokat.

Használunk különböző kéziszereket, pl. szalagokat, rövidebb- hosszabb botokat, kisebb-nagyobb labdákat és kendőket.

A különböző típusú futógyakorlatokat sorverseny, váltóverseny, versenyfutás közben gyakoroljuk a gyermekekkel, megismerjük a fokozódó iramú futást, a gyors futást és a lassú futást.

Végzünk ugrásgyakorlatokat. Szökdelünk páros és egy lábon haladással. Végzünk sorozatugrásokat, különböző magasságú és különböző távolságban elhelyezett tárgyakon át. Néhány lépéses nekifutással gyakoroljuk a magas- és távolugrásokat.

Játszunk dobásgyakorlatokat. Dobunk egykezes, kétkezes, alsó- és felső dobással célba, 2 m magas kötél felett. Játszunk labdagyakorlatokat, vezetjük a labdát járás, futás közben. A gyermekek tudjanak párokban labdázni.

Végzünk támaszgyakorlatokat /pl. pók-, rákjárás, talicskázás/. Ismételjük az óvodában tanult talajtorna elemeket: guruló-átfordulást, a test hossz tengelye körüli gurulást és a lépő láb magasra lendítésével a kézenállást. Egyensúlyoznak padon járással, fej-, kar- és lábmozgásokkal összekötve. Szervezünk az óvodában a szülőkkel együtt sportprogramot, kirándulást.

Az irányított mozgásos játékokat mindhárom korosztálynak heti egy alkalommal szervezzük meg, különböző időkerettel, a csoportszobában vagy az udvaron.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyérezése, összerendezett mozgása kialakult.
- Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékok, ügyességi játékok játszásakor.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- Tudnak helyben labdát vezetni.

6. A külső világ tevékeny megismerése

Célja: A természet és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása a szűkebb és tágabb környezet felfedezése során. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli tér- és síkbeli szemléletének alakítása.

Környezettudatos magatartás formálása, a környezetvédelem fontosságának megalapozása, pozitív szemlélet kialakítása.

Feladat:

- Környezettudatos szokások, viselkedési formák alakítása.
- A gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, kíváncsiságára, megismerési vágyára, sokoldalú érzékelésen alapuló érdeklődésére épít. A természeti és szűkebb lakókörnyezetükhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- Több érzékszervre ható és cselekvés közben felfedezett környezeti tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtése, a spontán szerzett tapasztalatok rendszerezése, bővítése mellett ezek különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlásának biztosítása.
- Tanulási készségeket, képességeket meghatározó, részfunkciók tudatos fejlesztése, alkalmi, folyamatos megfigyelés, gyűjtés szimulációs játékok közben.
- A beszélő környezet megteremtése, a természetes beszéd – és kommunikációs kedv fenntartása, ösztönzése és a gyermeki kérdések támogatása.
- Olyan jeles napok, településünkhöz fűződő néphagyományok, multikulturális elemek beépítése az óvodai életbe, amelyek érzelmileg gazdagítják a gyermekek óvodai életét, fejlesztik erkölcsi tulajdonságaikat, megalapozzák szokás – és normarendszerüket, erősítik hazaszeretetüket.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során.
- A gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése az elemi ok – okozati összefüggések felismertetése, megtapasztalása. Pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása.
- Megismerje a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.
- A tágabb- és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével kívánjuk elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne. Ezzel a környezettudatos viselkedés megalapozása mellett, a lakóhelyhez való kötődés, s a társadalmi érzékenyítés feladatrendszerét is megvalósítjuk.

Tartalom:

A gyermekek a közvetlen környezetükben érzékelik a környezet esztétikumát: hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát.

A témák megválasztásánál figyelembe vesszük óvodánk területi elhelyezkedéséből eredő adottságokat. A természeti és társadalmi környezet témakörei átfogják, körülölelik a többi nevelési területet. Ez az az időszak, amikor a gyermekek fogékonyságára alapozva pozitív szemléletet, helyes szokásokat tudunk kialakítani a környezet megóvása érdekében. Mindez játékos és érzékszervi megtapasztaláson, cselekvésen és megfigyeléseken keresztül valósul meg.

A 3-4 éves gyermekek az óvoda elfogadása, megszerettetése után megismerkednek az óvoda közvetlen környezetével és az ott dolgozók munkájával.

Megfigyeljük az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit, állatait. Gyűjtünk terméseket, leveleket, kavicsokat, tollakat, évszakokra jellemző képeket.

A helyes szokások megalapozása a közvetlen környezetükben, a családból hozott pozitív példák megerősítése, a helytelen viselkedési normák korrigálása.

Meglátogatjuk a közelben lakó csoporttársaikat, beszélgetünk a család tagjairól.

Beszélgetünk a környezetben látható formákról, nagyságbeli, mennyiségi jellemzőkről.

A séták, kirándulások során gyakoroljuk a gyalogos közlekedés szabályait, ismerjük meg a közlekedési eszközöket. Természetes környezetükben megfigyeljük a háziállatokat, madarakat, bogarakat.

A 4-5 éves gyermekek tapasztalat- és élményszerző sétáit az óvoda utcáján túl, az óvoda közvetlen környezetében szervezzük meg, törekedve a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására, differenciálására. Ellátogatunk középületekbe, intézményekbe, piacra.

A kisebb korosztály ismereteit tovább bővítve megismerkednek a tágabb környezetük megóvásának lehetőségeivel. Séták, kirándulások alkalmával a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát tudatosítjuk. A levegő és vízszennyezés ártalmairól beszélgetünk, képeket nézegetünk, lehetőségek szerint közvetlen megtapasztalásokon keresztül. Az anyagok újrahasznosítására különféle technikákkal ismerkednek meg az ábrázolások során.

Téli időszakban lehetővé tesszük 10-15 perces videofilm vagy diafilm megtekintését; természetéről, természetvédelemről, vadállatokról.

Csíráztatunk, hajtatunk, ültetünk növényeket és megfigyeljük ezek fejlődését.

Megismerik saját testüket, érzékszerveiket; az orvos és a védőnő munkáját, szüleik foglalkozását.

Az 5-6-7 éves gyermekek jól tájékozódjanak az óvoda környékén. Megfigyeljük az évszakok szépségét, a színek árnyalatait, legyen igényük a környezetük értékeinek megóvására, védelmére.

Segítsenek az óvoda udvarának szépítésében. Legyen ismeretük a szárazföldi-, vízi-, légi közlekedésről.

A környezetvédelemmel, a környezettudatos magatartással kapcsolatos eddigi ismereteket, tapasztalatokat tovább bővítjük kivetítve a Földünk egészségének védelmére: újrahasznosítás, vizek szennyezése, káros anyagok kibocsátása. Megemlékezünk az Állatok,- a Víz és a Föld Világnapjáról, a Madarak és Fák Napja alkalmából rendezett térségi természet ismereti vetélkedőn részt veszünk.

Legyen ismeretük testükről, érzékszerveikről – az orvos és a védőnő munkájáról, szüleik foglalkozásáról.

Megismerik a napszakokat és az ezekhez kapcsolódó alapvető teendőket.

Ellátogatunk a középületekbe: múzeumban, színházba, művelődési házba, építkezésekhez, iskolába, buszmegállóba stb.

Megismerkedünk a vadon élő állatok környezetével, életmódjával.

A hosszabb – rövidebb séták lehetővé teszik, hogy a gyermekek valós élethelyzetekben alkalmazzák a helyes köszönést, megszólítást, véleménynyilvánítást, a szándékok kifejezését. Sétáink mindig céllal történnek. A séták utáni megbeszélések segítik a gyermekek szókincsének, nyelvi kifejezőkészségének fejlesztését.

A környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatok szerzése lehetőséget teremt a matematikai nevelésre. Ez a nevelési tartalom folyamatként valósul meg komplex formában a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve.

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. Óvodapedagógusként építve ezekre a korai tapasztalatokra, átgondolt, megalapozott, tudatos neveléssel fejlesztjük a gyermekek érdeklődését, az elemi ok-okozati összefüggések felismerését, megtapasztalását. A gyermekek fejlesztése mindhárom korosztály esetében mikro csoportban történik, közvetlen tapasztalat- és élményszerző megfigyelések és séták alkalmával. Elősegítjük a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségükben.
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.

- Váljon igényükké saját maguk és környezetük tisztán tartása, megóvása, tudatos környezetvédelem.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat /pl. alá, fölé, közé stb./.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd.

7. Munkajellegű tevékenységek

Célja: A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

Feladat:

- A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételeinek biztosítása.
- Az óvodapedagógus minden munkafajtánál adjon mintát az eszközök, fogások, s azok sorrendiségének megismeréséhez.
- A gyermekek önkéntesen, önállóan, örömmel képességeik szerint végezhesék a személyükkel kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, illetve a közösség érdekében végzett munkatevékenységet.
- Saját és mások munkájának elismerésére, megbecsülésére nevelés.
- A közösségért végzett munkák vállalásánál jelenjen meg a helyes önértékelés és önbizalom.
- A munkatevékenységek során – eszközhasználat, helyi jellegzetességek – a szülőföldhöz, nemzethez kötődés erősítése.
- A munkavégzésben a szülők közreműködésének, aktív részvételének ösztönzése (például: növény-, állatgondozásba betekintés, gyűjtőmunka, munkahely látogatás)
- A magatartászavaros gyermekekkel végzett pedagógiai munka során a munkavégzéshez szükséges készségek formálása.

Tartalom:

Az óvodások munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, önként vállalt, aktív tevékenység. Elsősorban önmagukért és a közösségért végzik a gyermekek, s az óvodáskor végéig játékos jellegű marad. A munka célra irányuló tevékenység, amit céltudatos irányítással alakítunk és fejlesztünk.

Értékelésünk legyen buzdító, megerősítő, hogy a gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez.

A munka, a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és